

Den norske og allierte overkommando har sine planer ferdige og vil etterhvert sette dem i verk. De norske hjemmestyrker har del i disse planer. Dere vet at allierte fl og flåtestridskrefter opererer utenfor Norges kyst og i norske farvann for å sperre den fiendtlige trafikk. Når vi finner at tiden er inne vil vi også gi bestemte ordrer om at hjemmestyrkene skal bryte tyskerens forbindelseslinjer inne i landet for at de skal bli henvist til å bruke sjørutene til retretten. Men det er forsvarets overkommando som bestemmer når tidspunktet er inne og hvilke hjemmestyrker som skal tre i funksjon. Vi skal gi klar beskjed gjennom våre hemmelige kanaler og da vil operasjonene vi ønsker bli utført som ledd i våre militære planer. Men tiden er ennå ikke inne for større aksjoner fra hjemmefrontstyrkene. Våpenføre menn i hjemmestyrkene! Fortsett treningen og gjør dere klar til oppgavene for å frigjøre landet. Men det gjelder å gi signalet til aksjon i rette øyeblikk. Nå her ute har den nødvendige oversikt over krigssituasjonen og har lettere for å velge det rette tidspunkt. Vi sitter inne med opplysninger som desverre ikke alltid kan bli meddelt dere og ansvaret for militæravgjørelser må derfor ligge hos den allierte og norske overkommando. All erfaring viser at det er farlig å reise seg for tidlig, men dagen for aksjon kan ikke være langt borte.

Nyheteene fredag den 1. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: 9. amerikanske arme i Aachensnittet har tatt flere landsbyer, deriblandt Lindern og Bech og har nådd frem til Roer på bred front like ved Jülich. 1. amerikanske arme truer Düren. - I Verzigdistriktet lenger S har amerikanerne nådd fram til elva Saar over en 12km bred front. Saarbrücken og Saarlautern ligger under artillerifild. N og S for Strassbourg fortsetter frangangen. - De første allierte skip er kom et til Antwerpen. Ved at denne havne er tatt i bruk er de alliertes tilførselslinjer litt 600km kortere. Britiske fly utførte inatt et voldsomt angrep mot Duisburg. Hamburg ble også angrepet.

Østfronten: I Ungarn tok russerne igår Eger SV for Miskolc på jernbanen til Tsjekkoslovakiet. Lenger N har de nådd elva Ondava i Slovakia. I gjennembruddet V for Donau rykker russerne videre frem og tok igår 8 jernbanestasjoner.

Det fjerne østen: 500 japanere druknet da amerikanske fly bombet en japansk konvov med tilførsler til Levte. 4 transportskip ble senket og 1 satt i brann. Det er den 7. konvov til Levte som er ødelagt. Ialt er 26 000 japanere druknet og 29 transportskip og 18 eskorte-kip senket.

Belgia: Matsituasjonen i Belgia er blitt ytterst alvorlig og den belgiske regjering vedfører seg med den britiske regjering for å få bedret forholdene nå etter at havna i Antwerpen er tatt i bruk. I Brussel føres nu forhandlinger som kan resultere i dannelsen av en ny belgisk regjering. Alle streiker i Belgia er opphørt.

Norge: Statsråd Terje Vold er ankommet til Stockholm og har gitt en beretning om forholdene i Finnmark. Han sa bl.a.: Mellom 18-21 000 mennesker er tilbake i de distrikter hvor det tidligere bodde 23000 mennesker. Hele Vadsø og Vadsø er befridd. Norske myndigheter står i kontakt med nordmenn helt ned til Kjøllefjord. Ødeleggelsene er forferdelige, de angriper tyskerne har begitt er ikke til å beskrive. Norsk administrasjon blir nå bygget opp og en midlertidig falkesmann er utnevnt og kommandostyrer er dannelsen. Uden er ubeskrivelig. Tyskerne har brent alt etter evakueringen så hverken russiske tropper eller de nordmenn som ble igjen skulle ha noen steder å bo. Bare noen få norske ble slådd under selve krigshandlingene. Tyskerne har ødelagt alle fyr og fyrlykter, og disse er av stor betydning for trafikken når mørket nå setter inn i Finnmark. Alle skip, fiskeskøyte, veier og transportmidler er ødelagt. Tyskerens grusomheter er ubeskrivelige. De drev den rene klapp-jakt på mennesker som ikke ville evakuere og skjøt med maskin evær på dem. Ord kan ikke beskrive de sener som ble utspilt. Dette er noget av det grusomste som selv tyskerne har utført. - Befolkningen lever på et minimum av mat og med dårlige klær og matholdningene strekker bare til fra 1 til 4 uker fremover. Men vi kan ikke få hjelpet da vi helt mangler transport idler. Boligsituasjonen er fortvilet. I Ø Varanger har alle mennesker tek over hodet, men det bor 5-10 mennesker på hvert rom. I Tana er det meget verre. Sunnhetstilstanden er alvorlig. Det er stor mangel på leger og medisiner og fremfor alt transportmidler. En sleas dvsenteri epidemi går, og det er mange tilfelle av difteri. - Den som har sett den kjempestore ruinpark der oppe ved Ishavet vil ikke glemme det hele sitt liv, uttalte statsråd Vold tilslutt.

DU SKAL SE DE AVISER VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN. Vær FORSIKTIG.

Nyheteene pr. søndag 3/12 1944.

Vestfronten: 9. amerikanske arme har trent inn i Jülich hvor det utkierpes heftige gatekamper. Andre styrker av 9. arme driver opprensingsoperasjoner i den siste tredjedel av Linnich. Roerdorf som ligger mellom Jülich og Linnich er erobret. N og S for Verzig festner amerikanerne sitt grep på vestbredden av Saarelva som er nådd i en 30km bredde. Tropper er trent inn i Rehlingen og det meldes om heftige kamper i utkanten av Saarlautern. Tyskerne har satt Niederlimberg, 2km NV for Saarlautern i brann. Dette er første gang det merkes at tyskerne nytter den avsvide jords politikk også i sitt eget land, Saarunionen nesten renset for tyske tropper, og to kraftige motangrep er her slådd tilbake. - De siste rester av det tyske bruhodet ved Strassbourg utslettes. Tyskerne har sprenget de 3 bruer over Rhinen ved Strassbourg. - V for Hagenau er Schweinhausen erobret. - De amerikanske tropper som rykker mot S fra Strassbourg har erobret Schlettst. dt 25km N for Colmar. - Franske tropper har satt over Dolier-elva i den NV utkant av Mulhouse. - I de første 3 uker av den nye offensiven i V er 100 000 tyskere satt ut av spillet, deriblandt 50 000 som fanger. 4 tyske divisjoner er satt ut av spillet V for Roer.

Amerikanske fly angrep igår jernbanemål i Koblenz-området. 28 tyske jagere ble skutt ned. 11 bombefly gikk tapt og 8 jagere saknes. Jagere og jagerbombere har rettet harde slag mot tyske jernbaner og rullemateriell i Rhinland. Inatt angrep RAF jernbanestretet Egen i Ruhr og andre transportmål i Giesen. Igår angrep britiske fly Hansa bensolverkene i utkanten av Dortmund.

Østfronten: I en dagsordre fra Stalin meldes om erobringen av 5 viktige byer i S Ungarn. Blandt byene er Kaposvar, Szegard og Kombovar. Dessuten er 300 andre steder befridd. Den tyske hovedforbindelse med Kroatia er avbrutt og tyskerne er på tilbaketog mellom Palaton-sjøen og Kroatia. - Russerne har erobret en stor strekning av jernbanen Zagreb-Budapest. Mobile russiske enheter retter kile etter kile inn i de tyske stillinger for å forhindre at tyskerne skal kunne få samlet seg til et angrep mot russernes utsatte venstre flanker. Over Donau ved Pam strømmer store russiske forsterkninger til fronten. Noen russiske styrker rykker mot N mot de tyske stillinger bak Budapest. - I en dagsordre melder Stalin om erobringen av det viktige jernbaneknutepunktet Satoralva Ujkely, like ved grensen til Slovakia på hovedlinjen fra W Ungarn til Budapest.

Hellas: 6 ministre i den greske regjering er trådd tilbake grunnet et meningsforskjell anseende avvepningen av motstandsstyrkene. Det har vært store demonstrasjoner i Aten av WAV, venstre fløyen av motstandsbevegelsen, og politiet var nødt til å gå til aksjon. Flere sivilpersoner ble drept. WAV har proklamert generalstreik fra i morgen. Den greske regjering har sendt ut en proklamasjon hvor nødvendigheten av samhold i første rekke ble understreket. - Churchill har i Underhuset uttalt at den greske regjering vil ha den britiske regjeringens fulle støtte i sine bestrebelser for å opprettholde ro og orden inntil rimelige valg kan holdes.

Sverige: Det svenske røde kors vil sende et par representanter til Nord Norge for å undersøke hvordan svensk hjelp best kan settes inn.

Meddelelse fra Kirkefronten: Nasjonalistene har påbudt ofring i byens kirker 1. juledag til de evakuerte fra Finnmark. Vi vet jo at intet av det som kommer inn på denne måte vil komme de hjemsøkte til gode. Derfor oppfordres hjemmefronten til å være klar over at 1. juledag ofres det ikke til "de skadelidte i Nord Norge" som det så smukt heter. Innsamlingen vil forsøke på annen og sikrere måte.

Til de deporterte fra Nord Norge: Vi minner om at offentlige stillinger er blokkert, og at ingen må søke slike. Unntatt er bare stillinger i svkehustjeneste og branvesen. S riig oppfordres de offentlige tjenestemenn fra Nord Norge til ikke å la seg overføre til andre eller lignende stillinger i S Norge da sådan overføring nettopp har vært en av grunnene til at NS har satt igang tvangsevakuering av de offentlige tjenestemenn. - De administrasjonssjefer som i forbindelse med de evakuerte tjenestemenn vil motarbeide parolen om blokaden vil bli merket, og deres navn offentliggjort. De vil senere få sine opplysninger for sine landsfientlige handlinger.

Schalburgmord? En av Oslos fremste advokater, Kaare Shetelig, ble natt til torsdag 30/11 funnet i Kjeisåsveien i en veigrøft med 8 skudd gjennom kroppen. Samme kvell hadde en ukjent mann oppsøkt advokaten for å be om bistand til å skrive et testamente for en slektning som lå dødssyk på Ullevål. Advokat Shetelig var ikke hjemme, men hans kone ringte etter ham og han lovet å komme snarest. Den ukjente mann gikk deretter ned på gaten under påskudd av å skulle ordne noe med bilen sin. Noen timer etter at den ukjente mann hadde vært hos fru Shetelig fant noen forbigående liket av advokat Shetelig. Natt til 24/11 ble dr. Bolv Bache arrestert i sitt hjem på Lvsaker av tysk politi. 4 timer senere ble hans yngste sønn hentet. Etter to dager fikk fru Bache telefonisk beskjed fra en anonym norsk politimann om at mannens aske kunne hentes på et Krikslesarott fire dager senere. Angivelig skulle dr. Bache være skutt "under fluktforsøk."

Sabotasje.

I den senere tid har vi stadig hørt smellet fra sabotasjeaksjonene, og vi har ofte vært berettiget stolte når våre hjemmestyrker har vært i virksomhet. De organiserte styrker har alltid vist en beundringsverdig omtanke når det gjaldt å spare norske liv. Som ved sprengningen på Frøia hvor de endog ga seg tid til å stoppe en trikk som var i feresonen. Vi minner om den del av aksjonene siste måned:

11/11 Grørud Jern og Stålfabrik, Skaden total. 13/11 Grovsmedleugets Fjersmo A/S halve huset i luften. 15/11 et meget viktig tysk lager av ~~flymotorer~~ ~~serflymotorer~~ på ~~Evras~~ Sjukoladefabrik, samme dag ble det tyske lager av materialer for flyproduksjon hos Linnekogel & Sønn Jernstøperi og mekaniske Verksted ødelagt. 10/11 ble 2 store transformatorer på Hærøya ødelagt ved sprengning. 20/11 ble 25 000 rektangelkart stjålet fra tyskerne på Geografisk oppmåling. 21/11 ble AT-leiren i Tjølling tapt for utstyr. 23/11 ble følgende skip ødelagt eller skadet ved eksplosjoner på flyland og AKers mek. verksteder: "Arna" på 5 000 tonn, "Capri" på 3 200 tonn, "Troms" på 2 000 tonn, "Taiwan" på 5 500 tonn, "Schleswig" på 10 000 tonn og "Aureland". Dessuten en av verdens største kraner. 24/11 ble en jernbanevogn tapt for olje mellom Eola og Geilo. 26/11 ble Norsk Kulelager A/S SKP i Kongensgt. totalt ødelagt. 90 000 kulelagre til en verdi av 2 millio er kr. gikk med. Tyskerne var ute etter lageret. Samme kvell ble praktisk talt alle bygningene i A/S Automobilfabrikken i Sandakerveien ødelagt.

Hver gang det smeller går norske verdier tapt. Det er ikke til å unne fordi tyskerne lagrer bensin og olje i norske bensinstasjoner, de oppbevarer flydeler og annet krigsmateriell i norske bedrifter, de reparerer sine egne og stjålene norske skip ved norske verksteder, osv. Alle er enige om å beklage ødeleggelsen av norsk eiendom. Hos dem som tenker bort om det seg kanskje en liten tvil. Kan dette være riktig? De som overhodet ikke tenker, kritiserer åpent sabotasjen.

Når norske hjemmestyrker gjennom sine aksjoner også ødeletter norsk eiendom, må tap og vinning veies mot hverandre. Sabotasje sparer oss for bombing. Tyske militære interesser har vært hårdt rammet gjennom sabotasjen i den senere tid. Skulle det samme vært trettet gjennom bombing er det ikke tvil om at tapet av norske verdier vil bli langt større. Selv de dyrtigste presisjonsbombing kan på langt nær bli seg ved sabotasje i "treffsikkerhet". Sabotasjen har praktisk talt ikke kostet norske liv, det er ikke til å unne at sivile blir drept ved bombeangrep. Selv om en ser bort fra den store bombeeferen er det svært å tro at norske verdier alt i alt kan spares ved å la sabotasje være. Jo snarere tyskerne blir slått jo mere vil det bli spart av norske eiendom og norske liv. Jo lenger krigen drar ut, jo mer tid får tyskerne til planmessig å ødelegge norsk eiendom. Dette er ikke sandom. Ford Norge og Holland i dag er bevis nok. Vi er hverken inbillige eller naive nok til å tro at norske hjemmestyrkers sabotasjeaksjoner kan gjøre krigen, men de er av de hugene som sammen med mange andre, fellt den tyske krigsmakt.

Nyheteene mandag den 4. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: I S-Hollands er det tyske ruholdet på V-siden av Maas rett overfor Venlo utslettet. - SI Aachenavsnittet S for Julich har amerikanerne gått over elva Inde. De allierte har tatt 3 landsover V for Düren. - I Saar har amerikanerne erobret jernbetongsbruen over elva Saar like ved Saarlautern i uskadd stand og rykket over elva. Bruhodet på S-siden blir stadig større. Det kjempes i Saarlauterns østlige utkanten. - Lenger S har de allierte rykket 9 km østover forbi Saarunion. - I Elsass er det bare 15 km som skiller de franske styrker som kommer fra Mulhouse og de som rykker østover fra Vogesene. - Britiske Mosquito angrep på 1 i V-Tyskland inntatt uten tap. 2 300 amerikanske fly angrep mål i V-Tyskland idag. - I november måned har britiske og amerikanske fly kastet over 100 000 tonn bomber over Tyskland.

Østfronten: Under russernes offensiv i Ø-Ungarn har de tatt de to viktige jernbanepunkter Miskole, og Satoralva - Ujhely på grensen til Slovakia. - I S-Ungarn har russerne tatt Dunaföldvár, 75 km S for Budapest. Russerne jager tyskerne mot Balatonsjøen over en 60 km bred front og står nu like ved sjøen, som er den siste naturlige hindring før Wien.

Hellas: Den greske regjering har erklært Aten og Pireus i unntaksstilstand og a. s. v. som en støt mellom greske hjemmestyrker. Generalseier er brutt ut. Under oppøver i Aten igjen av-vepnet britiske tropper 800 mann fra EA uten kamp. Den britiske øverstkommanderende i Hellas general Scobie, har gitt alle styrker tilhørende EAV ordre til å forlate Aten innen onsdag 11. 24.

Kreta: Tyskerne på Kreta er tvunget tilbake av friskarene til det W-hjørne av øya ved Sudabli

Norge: Fly fra hangarskip har utenfor den norske kyst senket 3 skip og satt 8 i brann.

Det fjerne Østen: Søndag angreps igjen store japanske bombeflyveskadrer industri i i Tokio. I Burma er den viktige havnebyen Kalewa tatt.

DJ SLAV STED AVISER TILPÅSERA.S DU HAR BEST D

VAR FORSIKKIG

KRIGENS GANG.

Nyheteene tirsdag 5/12 1944.

Vestfronten: Amerikanske styrker har rykket 3 km forbi Saarlautern. Hele byen er på allierte hender, men enkelte avdelinger er latt tilbake for å foreta opprensningsaksjoner. Vestbrodden av Saar er nå ryddet fra Merzig til Saarlautern. - Lenger S ligger Saargemund og Forbach under alliert ild. - 1. amerikanske arme har nådd banen Jülich-Eschweiler. I Jülich fortsetter kampene og de allierte har hatt endel fremgang. Over 1 000 britiske bombefly angrep igår aftes jernbaneknutepunktet Oberhausen i Ruhr. 1 000 britiske bombefly kastet inntatt over 3 500 tonn bomber mot jernbanepunktene Karlsruhe og Heilbronn. Hagen ble også angrepet. 550 amerikanske bombefly eskortert av 800 jagere angrep idag ammunisjons- og tankefabrikker i Berlin og Münster. Britiske fly bombet uten tap skiftetomtene i Hamm i ettermiddag. - Fly fra hangarskip fikk inntatt inn en fulltreffer på et middelstort transportskip ved Ålesund.

Østfronten: I Ungarn er adskillige steder tatt 20-30 km fra Balatonsjøen. De styrker som rykker frem her står bare lookm fra grensa til Østerrike. Styrkene som rykker mot NV står 60 km fra Budapest. Andre styrker som rykker mot SV står 20 km fra grensa til Jugoslavia. Oppgavene til disse styrkene er å sikre flanken mot den tyske balkanarme. De tyske tilbaketogsvæi er fylt av ødelagt materiell. I Jugoslavia er Mitrovic, 70 km NV for Beograd på banen til Zagreb erobret. Tito melder at flere isolerte grupper av den tyske balkanarme er utslettet.

Italia: Britiske styrker av 8. arme har erobret Ravenna. Andre styrker trekker seg sammen om Faenza. Troppene får omfattende støtte av flyvåpnet som også har foretatt angrep mot Brennerbanen.

Hellas: Situasjonen er stadig meget spendt i Hellas, og det kommer stadig til nye sammenstøt mellom politi og EAM styrker. Britiske tropper har grepet inn for å gjenopprette ro og orden, men det er ikke kommet til noe sammenstøt mellom de britiske tropper og demonstrantene. Alle politistasjoner i Pireus som EAM hadde besatt er på 2 nær besatt av britiske tropper uten at det ble løst skudd. Det forlyder at statsminister Papandreu akter å tre tilbake. - Churchill rodegjorde i Underhuset idag for den alvorlige situasjon i Hellas. Søndag holdt EAV i Aten demonstrasjoner som var forbudt av regjeringen, og oppfordret samtidig til generalseier fra mandag. Det kom til skuddveksling, og det er enda ikke på det rene hvilken part som begynte. 11 demonstranter ble drept og 60 såret. 1 politimann ble drept og 3 såret.

England og USA gjør alt for å bringe Hellas på fote igjen, og tropper er nå satt inn for å hindre blodutgytelse og borgerkrig. Fullt samarbeid mellom folket og regjeringen er nødvendig for å gjenoppbygge landet. Storbritania vil i sin tid overlate til det greske folk fritt å velge sin forfatningsform. De væpnede organisasjoner som er tilbake og som nekter å gjennomføre oppløsningen vil gjøre det umulig å danne en stabil regjering. Den greske regjering vil selvfølgelig ikke få anledning til å bruke de britiske styrker til å påtvinge landet en bestemt styreform. Churchill opplyste på et spørsmål at demonstrantene for en stor del tilhører væpnede styrker som under krigen kjempet meget lite mot tyskerne, men brukte sine våpen til å utbytte og terrorisere befolkningen.

London: Den nederlandske statsminister har erklært at hans regjering vil tre tilbake så snart dronning Wilhelmina kan vende tilbake til landet. De tiltak regjeringen har gjort i de befrie områder er ikke "regjeringshandling", men tar bare sikte på å avhjelpe den verste nød. Statsministeren uttalte videre at sammensetningen av det parlament som satt i 1940 ikke kan tas som uttrykk for den politiske situasjon i landet idag og at det derfor ikke vil bli innkalt. I stedet vil et parlament bli sammensatt ved nominering. Almindelige valg kan ikke finne sted før 1 - 2 år etter at landet er frigjort, da man må ha tid til å bringe manntallslistene i orden og de hollandske arbeiderne som er i Tyskland må få anledning til å delta i valget. Statsministeren uttalte håpet om at en av lederne av motstandsbevegelsen vil overta posten som statsminister.

Kontingent til Nærings-sambandet - parolebrytere: I forbindelse med kontingent til Nærings-sambandet har i den senere tid bl.a. våre forsikringselskaper vært gjenstand for press. Den store masse av selskaper har loyalt fulgt parolen og nektet innbetaling. Det vilor seg imidlertid at noen ganske få 8 - 9 selskaper har brutt fronten og betalt. Disse selskaper samt deres direktører er satt på svarteliste og vil senere måtte stå til rette for sine handlinger. Det er ikke lenger noen brukbar unnskyldning at en ikke kjente parolen, og parolebryterne må regne med at deres navn kan bli offentliggjort.

Innsamlingene til hjemmefronten: Vi er blitt bedt om å minne om at de innsamlinger som foregår til forskjellig hjemmefrontarbeide trenger ekstra støtte nå til jul. Det har under krigen kunnet ydes meget god hjelp gjennom disse innsamlinger. Vi vil imidlertid meget sterkt understreke at det her dreier seg om ekstrainsamling til jul under allers løpende innsamlinger så folk må kunne ha med sine vanlige arbeidsoppgaver å gjøre.

Tillitskrise.

Etter hvert som de okkuperte landene blir frigjort oppstår det politiske rivninger mellom utefrontens menn og en del av hjemmefronten, særlig de som er på ytterste venstre fløy. De som vender hjem har i over 4 år forberedt seg på den dagen da de skal komme tilbake til sitt land og har i samarbeid med de andre allierte lagt planer for overgangstiden og ser det som sin fremste oppgave å bringe landet på fote igjen så hurtig som mulig og å bringe sine landsmenn en lettelse av de materielle forhold som de lever under. Oppgjøret med quislinger og samarbeidsfolk som kan fortone seg som et av de fremste mål for mange som har levd under okkupasjonen, kommer for dem og store grupper innen hjemmefronten i annen rekke. De som har levet under okkupasjonen kan også ha andre begreper om hvor langt man skal gå i oppgjøret enn de som kommer utenfra. Men vi må aldri la meningsforskjell med hensyn til tempoet og omfanget av oppgjøret skape noe skille. For oss her hjemme er det vanskelig å dømme om årsakene til konfliktene i andre land, men det kan for oss se ut som om det er nettopp dette som er skjedd i f.eks. Belgia. Regjeringen Pierlot som trakk seg tilbake da Bryssel ble frigjort, ble anmodet om å fortsette. Hjemmefrontens folk anså seg ikke modne til å påta seg regjeringsansvar etter å ha vært innstillet på en passiv kamp mot alle tiltak fra myndighetenes side gjennom hele okkupasjonstiden. Gruppene ytterst til venstre har vært misnøyd med tempoet i oppgjøret med samarbeidsfolkene og har ønsket å bevare sine vepnede grupper for å kunne foreta oppgjøret selv. De har ikke, i likhet med 4/5 av motstandsbevegelsen forøvrig, gått med på å innlevere sine våpen og tre inn i de regulære styrker for å fortsette kampen mot fienden. Regjeringen hevder at et demokratisk styre ikke kan tåle vepnede formasjoner i landet som ikke står under regjeringens kontroll, da det ellers fører senere vil føre til blodige sammenstøt og kan føre til borgerkrig. Dette er nå selvfølgelig at det er vanskelig å forstå hvorfor krisen er oppstått dersom en ikke selv har levet gjennom en okkupasjon og kjenner den mistillit som alle tiltak fra myndighetenes side da må møtes med 4/5 kampinnstilling kan ikke fjernes med ett slag, særlig ikke hos grupper som også fra før krigen har vært vant til å stå i opposisjon til myndighetene. De regjeringene som er vendt hjem har erklært at de vil bøye seg for folkets avgjørelse når den tid kommer da det igjen kan holdes frie valg. Tilliten til at de vil oppfylle løftet mangler imidlertid hos enkelte og det er dette som nå sees som bakgrunn for krisene, dersom motstanden ikke reises av folk som er interessert i å skape uro for selv å kunne fiske i rørt vann. Det var imidlertid å håpe at den tillit som mangler må komme etterhvert som regjeringene får anledning til å vise at de spiller rent spill og at de loyalt vil bøye seg for folkets vilje.

Nyhetene onsdag den 6. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: Det er ingen forandringer av betydning i Aachenavsnittet. - I Saarområdet har amerikanerne gått over Saar på 4 nye steder på en 4km bred front, og troppene står i utkanten av Saargemund. Saarbrücken ligger under artillerifild. NØ for Saarunion står amerikanerne ved Orningen. - I Vogensene har 1. franske arme med støtte fra innlandsstyrkene rykket flere km fram, og erobret hovedfjellkjedene der. - Inatt angrep britiske bombefly jernbanene S for Hamm, foruten Ludwigshafen og Nürnberg. 2 fly gikk tapt. Britiske fly har satt i brann 4 skip utenfor Sognefjorden. - Idag angrep 1 600 amerikanske fly oljemål ved Merseburg og andre mål i V Tyskland.

Østfronten: I SV Ungarn rykker russerne fram over en 80km red front, har nådd Balatonsjøen på flere steder og erobret 3 bver ved dens bredder. - Fra Pecs området lenger S har russerne utvidet fronten og øket trusselen mot de tyske styrkene i Jugoslavia. De har tatt jernbanepunktet Szigetvar. - Langs V bredden av Donau står russerne nu under 50km fra Budapest. - I Jugoslavia tok russiske og jugoslaviske tropper igår Donauavnen Ilok, 95km NV for Beograd. - 2/3 av Ungarn er nu på russernes hender.

Hellas: Den allierte øverstkommanderende i Hellas, general Scobie har sendt ut følgende kommunike: Trass i alle ordrer fra den greske regjering og den allierte overkommando har troppene fra ELAS fortsatt å rykke fram mot sentrum i Aten og slår ned politifolk, og skyter på britiske tropper. Britiske og greske tropper er gått til aksjon for å støtte de sivile myndigheter.

Finnland: Finsk kringkaster melder at det er opprettet et kontor hvor frivillige til fronten i Norge kan melde seg.

Stockholm: Alle sjefer i den svenske armekommando er sammenkalt til et 3 dagersmøte i Stockholm. Det er første gang under krigen det er holdt et slikt møte.

Norge: Utenriksminister Trygve Lie redegjorde i dag i en tale for sin reise til Stockholm og Moskva. Vi kommer tilbake til talen i et senere nummer.

DU SKAL SE I AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN

VÆR FORSIKTIG.

KRIGENS GANG.

Nyhetene torsdag 7/12 1944.

Vestfronten: I Aachenavsnittet mellom Jülich og Düren har amerikanerne begyrt et nytt angrep i retning av Roer. Lenger S rykker amerikanske styrker sammen om Saarbrücken fra 3 kanter langs en 22km bred front og står bare 8km fra byen. 2/3 av Saargemund er nå på amerikanernes hender. Sø for byen har de rykket inn i Biningen og erobret Lichtenberg og Wimmenau. - Tyske styrker har evakuert Ostheim 8km N for Colmar og franske og amerikanske styrker rykker inn i byen. - Over 1 300 britiske fly angrep inatt jernbanetokter i Osnabrück, Giese og Leunaverkene ved Merseburg, samt mål i Berlin. Flyene møtte kraftig motstand av luftvern og jagere. 21 allierte fly gikk tapt. 17 tyske jagere ble skutt ned. Nattjagere angrep tyske flyplasser. På 3 døgn har 12 000 allierte fly angrepet jernbanemål bak fronten. - Den norske generalkonsul i Antwerpen meddeler at det første skipet som kom med forsyninger til Antwerpen var norsk.

Østfronten: I avsnittet ved Balatonsjøen har russerne nådd et punkt bare 75km fra Østerrike. Andre styrker står 50km S for Budapest. Nesten hele svdbredden av Balatonsjøen er røstet for tyske styrker og russerne inntok igår den største havnebyen ved sjøen, Fonyod, og 50 andre steder. - På banen Beograd - Zagreb har jugoslaviske og russiske tropper inntatt jernbanepunktet Sid, 100km NV for Beograd.

Italia: 8. arme har rykket 11km for i Ravenna og erobret Mezzano. Hermed er all tysk motstand Ø for Lamone opphørt. - Tunge bombefly fra Italia har angrepet 9 jernbaneknutepunkter i Jugoslavia, Ungarn og Tsjekkoslovakiet.

Belgia: Den belgiske utenriksminister Spaak redegjorde idag for Belgias utenrikspolitikk og understreket at den avgjørende faktor vil være Belgias vennskap med Storbritania. Belgia som alt har sluttet et forbund med Luxemburg og Nederland vil side om side med Frankrike danne kjernen i en økonomisk entente. Spaak fremhevet også at det ikke kan oppnås noen varig fred i Europa uten Russlands medvirkning.

Hellas: General Scobies ultimatum til ELAS-styrkene utløp i natt. Aten og Pireus ryddes hurtig. Det sies at tyske desertører kjemper sammen med ELAS-styrkene. Spitfires splittet ELAS-styrkene på vei til Aten. FAW planlegger demonstrasjoner i aften. Det meldes også om kamper ved Drama i Trakia. - ~~ELAS~~ aviser sier i sine kommentarer at det fremgår av de beskjeldninger partene retter mot hverandre i Hellas at det er to grupper som begge mistenker den andre for å ville tilrive seg makte og ikke ville bøye seg for resultatet av frie valg. Storbritania har, sier en avis, gitt det løfte at det greske folk selv skal få bestemme over sin skjebne gjennom frie valg og vi vil også sørge for at det blir holdt slike valg. Det blir understreket at Storbritania må sørge for at "antall stemmer blir det avgjørende ved valget, og ikke antall kuler."

London: HM Kong Haakon holdt idag en lunch for de svenske diplomater i London, deriblandt prins Bertil. I en tale uttrykte Hans Majestet det norske folks takk til det svenske folk og den svenske regjering for den hjelp som våre flyktninger i Sverige har mottatt og den humanitære hjelp som er vdet Norge.

Utenriksminister Trygve Lies tale.

Utenriksminister Trygve Lie redegjorde onsdag i en tale for sin reise til Stockholm og Moskva. Han uttalte bl. a.: Justisminister Terje Wold, medisinaldirektør K. Evang og jeg reiste i slutten av oktober til Sverige etter innbudelse fra den svenske regjering. Vi talte med den svenske regjering om flere viktige saker, bl. a. utdannelsen og treningen av våre polititropper og vi oppnådde full enighet i alle praktiske spørsmål. Forsyningsforholdene i Norge ble også inngående behandlet og svenskene viste stor interesse for Finnmarken og for å hjelpe det besatte Norge. Vi drøftet også finansielle spørsmål. Hittil har vi foretatt våre betalinger til Sverige i utenlandske valuta. Det har på denne måte vært meget uheldig for oss å utbetale vår utenlandske valutarreserve. Det var derfor en stor fordel for oss da den norske regjering fikk et lån på 100mill. kr. i Sverige på meget gunstige vilkår. Forskjellige utenrikspolitiske, økonomiske og handelspolitiske problemer ble også tatt opp til drøfting og våre oppfatninger i disse spørsmål kommer stadig nærmere hverandre. - Jeg møtte folk fra alle svenske kretser og alle så med stizende forbitrelse på tyskernes fremgangsmåte i Norge, særlig gjorde tvskernes ødeleggelse av Nord Norge et dypt inntrykk. Den oppfatning gjør seg stadig mer gjeldende i Sverige at Norges kamp også er kampen for Nordens frihet. Men våre to folk vil naturligvis også i framtiden være sterkt preget av de to lands forskjellige opplevelser under krigen. - Vi går nu inn i krigens siste avsnitt som nok desverre ser ut til å bli det hårdeste for det norske folk, men det er en trøst å vite at hjemmefronten står sterkere enn noensinne. Den vil ikke svikte og står fast, komme hva som komme måtte. Som utenriksminister i et alliert land falt det naturlig at jeg når jeg først var i Stockholm reiste til Moskva. Enhver som kommer til Moskva idag vil bli overveldet av inntrykket av det

russiske folks materielle og åndelige styrke. Russerne vil gjøre en aktiv innsats for å skape fred i verden etter denne krigen og sin innsats vil det gjøre ved å bygge på samarbeidet med de andre allierte nasjoner. - Russernes velvilje overfor Norge merket vi overalt og vi ble mottatt med den største gjestfrihet og hjertelighet. Jeg hadde også anledning til å drøfte en rekke spørsmål av felles interesse med den russiske utenriksminister Molotov og viseutenriksministeren. Forholdet mellom de norske myndigheter og den russiske militæradministrasjon er fastsatt i avtalen av 16. mai i år, og i drøftelsen angående denne avtale hersket det full enighet. Det hersker et godt forhold i Finnmark mellom de russiske styrker og nordmennene. Det er den rake motsetning mellom russerne som behandler nordmennene med vennskap og respekt, og tyskerne som brenner og nerjer etter seg. - Et godt forhold til Russland vil være en av grunnsteinene i vår utenrikspolitikk i fremtiden, og russernes politikk mot Norge er det gode naboskaps politikk.

Justisminister Terje Wolds tale.

Justisminister Terje Wold redegjorde idag for sitt besøk i de befridde områder i Nord Norge. Etter å ha redegjort for tyskernes forfordelige ødeleggelser under tilbaketog som "har skapt forhold som man vanskelig kan forstå uten personlig å ha iaktatt dem", sa han bl.a.: Det som er gjort av tyskerne i Finnmark vil aldri bli glemt av det norske folk. Tyskerne forsøkte å skremme med russerne, men befolkningen er klar over at russerne er våre allierte. Det skulle være unødvendig å bekrefte at de russiske soldater i Finnmark i en hver henseende har opptrådt eksemplarisk, men tyskerne benytter russernes "fryktelige framferd" så mye i sin propaganda at jeg allikevel gjentar det. Det er i denne forbindelse grunn til å nevne at de få hus som står igjen er overlatt til den norske befolkning mens de russiske soldater sover under åpen himmel. Det består et godt og oppriktig samarbeide mellom de norske og russiske myndigheter. Det norske flagg veier attor over et stykke trett Norge. Hovedhensikten med den redegjørelse jeg har gitt er å rette en advarsel til den en uokkupert del av Nord Norge, at de som lever under tysk okkupasjon må være klar over at det som tyskerne har planlagt, det kommer de til å utføre så snart de får anledning til det. Ingen har hatt så store tyske troppestyrker i forhold til befolkningen som i Finnmark som er meget tynn befolket. Dette har gjort organiseringen av underjordiske motstandsgrupper meget vanskelig, og de tyske baktropper fikk derfor anledning til full ødeleggelse. Befolkningen tenkte seg vel heller ikke mulighetene at at dette anslag ville bli utført. Nu må alle være klar over at tyskerne vil gå fram på samme måte der hvor de blir nødt til å trekke seg tilbake. Motforholdsregler må derfor gjøres. Tyske baktropper må ikke få lov til å gjennomføre ødeleggelser og latet offere for stort til å verne landet mot den fryktelige skibne. De tyske soldater i Nord Norge skal vite at all den ødeleggelse de har gjort i Nord Norge skal de sone. De skal bygge opp igjen alt de har ødelagt og få levere tilbake alt de har røvet, og befolkningen i Nord Norge vil overvåke det uten skånsel og uten noen barmhjertighet.

Nyhetsene fredag den 8. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: I Aachenavsnittet er det bare snikskyttere tilbake i Linnich. - I Saar har amerikanerne rykket inn i Forbach, 7km fra Saarbrücken. - I Elsass har franskmennene tatt Rheinau ved Rhinen. Mosquitos angrep inatt Köln. Britiske bombefly angrep Duisburg 2 ganger idag.

Østfronten: Hele S bredden av Balatonsjøen er på russernes hender, og russerne står 60km fra den østerrikske grense i korridoren mellom Balatonsjøen og elva Drava. Bacs ved Drava er tatt.

London: Churchill ga idag en erklæring i Underhuset om stillingen i Hellas. Det ble i Underhuset kritisert at det ikke var avgitt noen garanti for at britiske styrker ikke skulle bli brukt til å undertrykke frihetsbevegelsene i de befridde land. Churchill sa bl.a.: Demokrati er et styresett som tillater alle partier og har en regjering basert på frie valg. Det er et samfunn grunnnet på rett og orden. Demokrati er ikke at ørbøien og bevegnete bander baner seg vei inn i storbyene i samarbeide med de som har hjulpet tyskerne, for å gripe makten og skyte ned alle de som er imot dem. For at ikke ritiske tropper tillater gangsters å komme til makten, blir vi beskyldt for ikke å være venner av demokratiet. Vi vil bekjempe disse banditter og se til at det greske folk i fred selv kan få danne sin egen regjering basert på frie valg. Vi vil ikke trekke våre tropper tilbake fra Hellas og overlate landet til anarki sult og borgerkrig, hvilket vi meget lett kunne gjøre.

Norge: Kl. 17.25 idag skjedde en voldsom eksplosjon i Munchsgate 5b. 2 etage over bensinstasjonen. Nærmere underretninger er ennå ikke innløst.

DU SKAL SE DE AVIS N VIDERE STRAIS D HAR LEST DEN

VÆR FORSIKTIG.

Nyhetsene pr. søndag 10/12 1944.

Vestfronten: 9. amerikanske arme har nådd Roer over bred front fra Julich til Linnich. Hele V bredden av Roer er rensert i Julichområdet. 1. amerikanske arme har rettet angrep mot 4 landsbyer V for Roer. - Ved Saarbrücken raser heftige kamper, og tyskerne har rettet 4 krefte motangrep mot de amerikanske stillingene på Ø siden av Saar. I Dillingenområdet raser heftige slag og SØ for Saargemund har amerikanerne rykket fram 2 km. - I Vogesene har de allierte ny fremgang. Tyskerne har slått en ny bresje i et av dikene ved Nedre Rhinen og øversvømmelsene brer seg vestover. - Amerikanske bombefly og jagere angrep lørdag jernbanemål og flyplasser i Stuttgart. 4 bombefly saknes. 500 bombere eskortert av 550 jagere angrep idag Koblenz og Bingen. Mosquitos bombet Berlin og mål i V Tyskland inatt. Baser for V2 ble angrepet i Haag. - Britiske fly fra hangarskip har satt 2 tyske forretningskip i brann og skadet 2 lektre N for Hangesund. De la også ut miner. 1 fly saknes. Beaufighters har angrepet et tysk forsyningskip på Vestkysten. 1 fly gikk tapt. Det første franske skip er ankommet til Le Havre og havnen i Rouen er igjen åpen for skipsfart. 75 % av forsyningene til de amerikanske styrkene i Frankrike kommer nu direkte fra USA.

Østfronten: I Ungarn har russerne nådd Donau N for Budapest. Det tyske forsvar NØ for byen er brutt over en 120km bred front og russerne er rykket opptil 65km fram. S for Budapest er russerne gått over Donau og har fått kontakt med styrkene på vestsiden av elven Alle hovedveier fra Budapest bortsett fra veien til Wien er nu avskåret.

Italia: Det meldes om noe fremgang N for Ravenna. SV for Faenza raser heftige kamper. - Fly fra Italia har bombet oljeraffinerier i Regensburg, Skodaverkene i Tsjekkoslovakiet og jernbanemål i Østerrike.

Moskva: Den 10. desember ble alliansen mellom Russland og Frankrike undertegnet. De to land lover hverandre gjensidig støtte og hjelp. Det er oppnådd full enighet mellom dem og alle spørsmål om krigsføringen. Fredsslutningen og særlig behandlingen av Tyskland ble drøftet. De to land vil ta alle forholdsregler for å forhindre en ny krig.

London: De allierte tap av skip i november var igjen små og senkningene av ubåter tilfredsstillende. Meldingen om at fabrikkasjonen av ubåter er stoppet stammer fra tysk hold og er uriktig. Ubåtene er utstyrt med bedre apparatur for lufttilførsel og exhaustavløp slik at de kan holde seg i neddykket tilstand lenger om gangen og kan operere lenger borte fra sine baser.

Holland: Observer skriver i anledning av den hollandske statsminister Herbrandis 10 dagers besøk i det befridde Nederland at det hersket en omstemmig glede over statsministerens erklæring. Her het det at han ønsket at dronning Wilhelmina skulle velge en mann som hadde vært i Holland under hele krigen til statsminister. Erklæringen om at parlamentet fra før krigen ikke skulle innkales hilset velkommen av motstandsbevegelsen med visse forbehold, men de gamle partier er misfornøyd og mener at det nåværende parlaments sammensetning fremdeles best gir uttrykk for den politiske situasjon i landet.

Hellas: Opprenskningsaksjonene i Aten fortsatter og 1/6 av byen var lørdag rensert for ELAS-styrker. En regner at 10 000 mann fra ELAS er i virksomhet i byen og da de er godt forsynt med mat og am unisjon vil opprenskningen komme til å ta tid. Marinefartøyer og fly er satt inn i kampen. De styrker av ELAS som hittil har ligget uvirksomme utenfor Aten, ca 10 000 mann rykker nu inn mot forstedene. De angripes av greske bergjegeravdelinger og britiske tanks og fly. Størstedelen av havna i Pireus og flere av politistasjonene i Aten er besatt av ELAS-styrkene Autoritative kretser i Aten melder at det ikke er tatt noe skritt for å innlede fredsforhandlinger. Sjefen for ELAS-styrkene meddeler at hans styrker frandeles står under general Scobies kommando og vil ta imot ordrer fra ham. - Generalstreiken i Saloniki er avblåst da 60 % av sosialistgruppen nektet å støtte den. - I Janina er det holdt store britiskvenlige demonstrasjoner og befolkningen ga uttrykk for sin tilfredshet over Churchills erklæring. Sunday Times skriver i en kommentar til Churchills redegjørelse om situasjonen i Hellas at den klart viser at kampen står mellom dem som er tilhengere av et sant demokrati og dem som ønsker å gjennomføre sin ideologi med våpermakt.

Norge: Da det i flere tilfelle har vist seg at tyskere som har kommet i kontakt med de illegale organisasjoner ved å forgi å være desertører, har vært Gestapofolk, må tyske deserterere konsekvent avvises.

Skriv det ned!

I London Radio ble det forleden dag lest opp en meddelelse fra ansvarlig hold i Norge om oppgjøret med nasistene etter krigen. Det vil bli et rettslig oppgjør hvor enhver som har forbrutt seg vil få sin dom etter norsk lov. Våre myndigheter ute har forberedt dette oppgjøret ved å utstede enordninger i samråd med Hjemmefrontens Ledelse og samle et rikholdig ma-

teriale. Justisdepartementet i London og Rettskontoret i Stockholm har i årevis samlet bevismateriale og har bl.a et stort kartotek med kort for hvert enkelt NS-medlem og så langt det har vært mulig over alle som har oppført seg unasjonalt i okkupasjonstiden - fra svarte børsheier til landsforredere som er gått i fremmed krigstjeneste. Men her må vi alle hjelpe til: her er en oppgave for hver og en av oss. Når alle disse sakene skal opp for retten vil det trenges bevismateriale og vitneutsagn. Det må ikke skje at forrederne går fri av mangel på fullgyldig bevis. De fleste av oss har opplevet arrestasjoner eller husundersøkelser eller på en eller annen måte sett Gestapo og Stapo i virksomhet. Vi har kanskje sett folk bli slått ned på gaten, har sett hunden herje i by eller på land og iallfall har hver og en av oss et lite kartotek i hodet over nasister og stripete. Men det er ikke nok å ha dette i hodet. Skriv det ned! Hver unajonal handling skal settes på papiret og legges fram for domstolene, ingen skal slippe unna. Men ingen skal heller dømmes urettferdig, hans handlinger må kunne tid- og stedfestes og vi vet at våre domstoler godtar ikke en påstand som ikke kan belegges med tilstrekkelig dokumenterte bevis. Nå som oppgjørets dag nærmer seg er det av avgjørende betydning at alle er oppmerksom på dette forhold. Vi vet at nasistene vil gjøre alt de kan for å skjule sporene etter sine ugjerninger og for å unndra seg ethvert ansvar. I meddelelsen som ble lest opp i radio oppfordres vi til særlig å legge merke til følgende:

1. Hvem som er medlem av NS og hvem av dem som har tatt imot våpen til bruk mot nordmenn eller våre allierte.
2. Norske og tyske som foretar arrestasjoner av norske patrioter og hvordan de oppfører seg under arrestasjoner og forhør.
3. Hvilke nordmenn som går i Gestapos tjeneste.
4. Alle grusomheter som tyskerne begår mot nordmenn og andre ikke-tyskere.
5. De økonomiske transaksjoner til folk som har beriket seg på krigen ved å ta imot høy betaling av tyskerne, ved å trekke ut penger av offentlige kasser, ved å ta organisasjonsmidler eller ved å utplyndre privatpersoner.

For alle disse punkter gjelder det at hver eneste opplysning som kan bevise noe bør være tid- og stedfestet. Alle detaljer bør noteres, særlig navn på forbryterne. I enkelte tilfelle vil navnet være ukjent, sørg da for å merke deg hvilken organisasjon han tilhører, om det er menig SS eller hird eller lignende.

Skriv det ned og gjem det på et sikkert sted!

Nyhete mandag den 11. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: 1. amerikanske arme satte i morges igang et nytt angrep langs autostraden fra Aachen til Köln, og har nådd Mörchen. De står 3 km fra Düren. - I Saar har amerikanerne opprettet et bruhode til over Saar i nærheten av Sargemund. Amerikanerne har nu 9 bruhoder på Ø siden av Saar. - I Vogesene fortsetter fremgangen N og S for Hagenau og korrespondenter melder at Hagenau er tatt og at fremrykningen fortsetter mot Bitsche. Lenger S står de allierte 14 km N for Colmar. - V for Mulhouse er tyskerne drevet ut av Tann. Hele området mellom Mulhouse og Basel beherskes nu av de allierte. - De største angrep som er utført mot Tyskland fra luften i løpet av hele krigen ble utført idag da 1 600 tunge bombefly og 800 jagere angrep mål i V Tyskland. RAF angrep mål i Ruhr.

Østfronten: I Ungarn rykket russerne igår 65 km vestover gjennom dalen langs elva Ipol, som danner grensen til Tsjekkoslovakiet ved Donaukneet. 25 km N for Budapest tok russerne igår Vacz og de har tatt en rekke landsbyer 12 km N for den ungarske hovedstaden som praktisk talt er omringet.

Hellas: Det er ikke meldt om avslapning i kampene i Aten, og både ELAS og de britiske tropper mottar forsterkninger. Igår ble britiske bombefly satt inn for første gang og knuste et forsøk på å bryte inn i byen fra SØ. En regner at det idag står 25 000 ELAS tropper i Aten. På grunn av situasjonen har regjeringen innkalt 4 årsklasser med ordre om å stille seg til tjeneste. - Statsminister Papandreu meddelte idag at kampene ikke vil bli avblåst før ELAS holder ord og avvepner sine organisasjoner og oppløser dem.

Italia: Den nye italienske regjering ble anerkjent av de allierte igår. Bonomi blir sittende som regjeringssjef samtidig som han fungerer som innenriksminister. Visestatsminister blir kommunisten Togliati, utenriksminister lederen for de kristelige demokrater, Dejasperi. Regjeringen består av 4 kommunister, 4 kristelige demokrater, 3 sosialdemokrater og 5 liberale. Sosialistene og aksjonspartiet er ikke representert.

Det fjerne Østen: Amerikanerne har erobret Omok, den siste japanske havna på Leyte.

DU SKAL SENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LÆST DEN VÆR FORSIKTIG.

Nyhete tirsdag, 12/12 1944.

Vestfronten: Det utkjempes harde kamper fra Saargemund til Rhiner. Framstøtet går noe lettere etter at treppene igår brøt gjennom de tyske linjer og rykket opp til 8 km fram. Flisbrucken ved den tyske grense er nådd, og lenger Z er Reichshofen erobret og det kjempes i utkanten av Walbourg. På et sted står treppene her bare 3 km fra Karlsruhe. Ved Saarlautern kjempes det inne i Fraulautern og Emsdorf. - I Aachen-avsnittet har treppene nådd Roer i 1 km bredde NØ for Brandenburg, og det kjempes 2 km fra Düren. Inatt angrep Mosquitos mål i Hamburg og Hannover. 1 fly gikk tapt. Idag angrep 2 000 amerikanske fly, hvorav 1 250 tunge bombefly, Leunaverkene for fremstilling av syntetisk olje og jernbanetomter i Hanau, Darmstadt og Aschaffenburg. Av de nesten 5 000 fly som var over Tyskland gikk bare 16 tapt. 16 800 flygere, eller en styrke tilsvarende en infanteridivisjon var i luften på en gang.

Østfronten: Det pågår kamper fra hus til hus i Budapests nordre forsteder. Framrykningen mot Bratislava-åpningen fortsetter.

Det fjerne Østen: To amerikanske divisjoner har sluttet opp med hverandre på Leyte, og de japanske styrker som er inneklemt mellom dem blir utslettet. Det opplyses at av garnisonen i Ormok som amerikanerne nettopp erobret, var det ikke en eneste levende japaner tilbake.

Hellas: Situasjonen i Aten er uforandret. ELAS styrkene ar eider etter en samlet plan og står i kontakt med hverandre pr. radio og telefon. ELAS folk i britiske uniformer eller i greske polituniformer er tatt til fange. ELAS beskytter Aten med 75 mm kanoner. - Minister Harold McMillan og general Alexander er kommet til Aten for å konferere med general Scobie. - Den greske faglige landsorganisasjon har meddelt at hensikten med streiken var å sikre at det ble dannet en stabil gresk regjering og streiken vil derfor fortsette til det er dannet en samlingsregjering. - Som kjent gikk representantene for ELAS styrkene ut av samlingsregjeringen da det ble besluttet å avvepne motstandsbevegelsen og innlemme styrkene i den regulære hær. ELAS representantene hadde deltatt i beslutningen, men trakk seg siden tilbake.

London: Det britiske arbeiderparti vedtok idag med overveldende flertall en resolusjon om at hverken det tyske eller japanske folk kan fritas for ansvaret for de forbrytelser som er begått i deres navn. Det tyske og japanske folk må avvepnes og det må dannes en organisasjon som er sterk nok til å sikre freden. Grunnstammen i denne organisasjon foreligger i samarbeidet mellom De forenede Nasjoner og det må fortsette også etter at krigen er slutt. - Et forslag til en resolusjon om at Tyskland ikke skal deles opp etter krigen ble trukket tilbake. Det ble henvist til at Russland har uttalt ønske om visse endringer av de tyske grenser i Ø, og dette må det tas hensyn til.

Holland: Den nederlandske statsminister dr. Herbrandi som er vendt tilbake til London fra de befrieede områder i Nederland uttalte at han mener tillit til at de vanskeligheter som har oppstått i andre land som følge av befrielsen vil bli unngått i Nederland. Det er en samlet motstandsbevegelse i Nederland og befolkningen er vant til politisk stabilitet.

Norge: Bakgrunnen for portforbudet i Bergen er flere vellykkete sabotasjehandlingar og likvideringen av to av de farligste angivere i Norge, Njoten og Walter Pedersen. Njoten er som kjent ansvarlig for tragedien i Televåg, da 18 nordmenn ble skutt og den mannlige befolkning i Televåg sendt til Tyskland, mens hele stedet ble brent ned og kvinner og barn internert, som represalier for at 2 gestapofolk ble skutt. Av de 76 menn som ble sendt til Tyskland, er 41 avgått ved døden. - Blandt sabotasjehandlingene kan nevnes at natt til 26/11 ble 2 transformatorer sprengt i luften, den ene til Bergens Valseverk, den annen til Bergens mek. verksted. Begge bedriftene står.

I Os ved Bergen har politiet foretatt masse-arrestasjoner og befolkningen har vært utsatt for en meget brutal behandling.

Quisling har nå laget "lov" om at pensjonsrettigede etter tjenestemenn i politiet som etter 25. september 1940 mister livet som følge av politisk eller kriminelle forbrytelser eller sinnssykes handlinger skal få en tillegspensjon av statskassen, slik at den samlede pensjon blir like stor som tjenestemannens nettolønn. Lønnsomt yrke - angiveryrket!

Vis omtanke.

Vi anmoder våre distributører om mer enn noensinne å undersøke nøye før det knyttes nye forbindelser. Dere må være klar over at gestapo og statspolitiet ofte bruker folk som kan legitimere sin "illegalitet", og at en kjent angiver sjelden blir brukt annet enn til å dekke dem som skal arbeide seg inn i våre organisasjoner. Disse angivere kan arbeide med i organisasjonene gjennom lengere tid uten at det blir foretatt arrestasjoner, da deres oppgave er å søke å nå fram til dem som leder motstanden her i landet, for å kunne rette et lammende slag mot hele vår hjemmefront. Se en angiver i enhver som viser interesse for arbeidet ut-

over sine egne oppgaver, inntil du er helt sikker på det motsatte. Når talen er om arrestasjoner minner vi gjen om den selvfølgelige parole at ingen norske kvinner og menn som ennå er fri gir seg av med å framkaste eller lansere hypoteser om årsakene til en fengsling. Det uhyggelige er at dette gjennom okkupasjonstiden ikke sjelden har vært gjort både i og utenfor Norge nettopp av dem som regnes som vedkommende arrestants gode venner og som sterkest har gitt uttrykk for sin dype beklagelse over hans skjebne. For den som måtte vite noe er det en soleklar plikt å beholde sin viden for seg selv, og de som intet vet må spare sin skarpsindighet til bedre formål enn direkte å skade den arrestertes sak ved å gi politiet impulser gjennom utidig snakk. La altså ikke en arrestasjon være signalet til gjettekonkurranser og heller ikke til nasjonal reklame for arrestanten, men til iakttagelse av ennå mere absolutt taushet. Den som har særlige vanskeligheter med å styre sin tunge bør tenke seg i den arrestertes sted!

Kulelager-sabotasje.

Etter at det allierte flyvåpen har stanset de tyske kulelagerfabrikkene og de svenske kulelagerfabrikkene ikke lenger vil levere kulelagre til Tyskland, er tyskerne henvist til sine lagre. Etter at Svenske Kulelagerfabrikken's lager av akslinger, kulelagre og maskineri, som med sine 50 tonn til en verdt av 2½ million kroner, var det eneste lager i sitt slag har i landet av noen betydning, ble ødelagt, har tyskerne meget vanskelig for å erstatte de kulelagre som går tapt. Hjemmestyrkene har nå gått til aksjon mot kulelagrene som skal brukes av den tyske krigsindustri i Norge.

Ved 21. tiden den 24/11 fjernet de kulelagre for ca 10 000 kroner fra Isachsens mek. Verksted i Larvik og 40 store kulelagre fra Treschow-Fritzøe mek. Verksted. - Ingen av sabotørene ble tatt. Kl. 22.30 ble Alfred Andersens mek. Verksted besøkt, og ca. 50 store kulelagre ble fjernet. Ved 11.30 tiden den 27/11 ble ca. 500 kg. kulelagre av forskjellige dimensjoner fjernet fra Bilklinikk A/S, Larvik Autocentral A/S og Larvik Automobilforretning A/S. - I Drammen ble det 5/12 fjernet 300 kg. kulelagre fra Drammens Jernstøperi.

Nyhetsne onsdag den 13. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: I for Hagenau trekker tyskerne sine hovedstyrker raskt tilbake til forsvarsverkene i Siegfriedlinjen, ettersom det amerikanske press nordover fra Hagenau ser. Amerikanerne har passert Sufflenheim og har nådd frem til Seiz, 25 km fra Karlsruhe. I for denne front har 3. amerikanske arme gått over tyskegrensa i for Saarland på et nytt sted. I dette avsnitt har tyskerne tatt tilbake Bliesbrücken. - I framrykkingen mot Dären møter 1. amerikanske arme sterkere motstand. Landsbyene Pier, Berchen og Hofer er nu fullstendig rensert for tyskere. - Britiske bombefly angrep Essen i natt og Vosquitos var over Osnabrück. Amerikanske fly angrep mål i V Tyskland idag. Like utenfor Nordfjord ble igår 2 skip satt i brann.

Østfronten: Russerne rykker videre fram gjennom det nordlige forsvar av Budapest. 15 km fra byen har de ryddet opp i Gødöllö, som de tidligere gikk forbi. Det raser heftige kamper i Uj-Pest, i den nordlige del av byen.

Jugoslavia: Marskalk Tito og den jugoslaviske statsminister i London, dr. Subatitsj har offentliggjort et kommunike fra Beograd. Her heter det bl.a. at man er blitt enig om å danne en midlertidig jugoslavisk regjering og det skal dannes en grunnlovgivende forsamling med representanter for alle klasser og folk, basert på frie valg. De sivile myndigheter er under omorganisering og det er tatt steg til økonomisk gjenreisning.

Hellas: General Scobie har mottatt en representant fra ELAS og fremla betingelsene for våpenhvile. ELAS skal ifølge disse lystre hans ordre og evakuere Attika. Alle styrkene i Aten og Pireus skal innstille motstanden og utlevere våpen. Når dette er gjort ville han underrette general Alexander som da ville treffe forholdsregler for å gjøre slutt på det nåværende kaos og gjenreise demokratiet i Hellas. Det er en u ikke innlystet noe svar.

Polen: Den nye polske regjering i London under Arciszewski har kommet med et forslag til løsning av det polsk-russiske problem. Forslaget er oversendt under rumasregjeringen i Polen til drøftelse. Denne regjering har anerkjent Arciszewskis regjering. Forslaget vil antakelig bli forelagt den polske befrielseskomite i Lublin.

London: Arbeidsminister Bevin uttalte på det britiske arbeiderpartis kongress idag at de steg som er tatt i Hellas ikke er tatt av Churchill alene, men av hele kabinettet. De britiske planer for utviklingen i Hellas omfatter utskrivning av valg, folkeavstemning, hjelp mot svartebørs og hjelp til oppbyggingen av den greske industri. En resolusjon betegner situasjonen i Hellas som tragisk og henstiller til regjeringen å se til at det blir opptatt forhandlinger mellom alle grupper innen det greske folk med det formål å opprette en provisorisk samlingsregjering inntil det kan holdes frie valg.

DU SKAL SE DE AVISER VIDERE STRAKS DU HAR LEST DE

V. R. FORSIKTIG.

Nyhetsne torsdag 14/12 1944.

Vestfronten: Amerikanske styrker behersker nå vestbredden av Roer fra utkanten av Dären til Linnich. De har satt igang et lokalt angrep i Julichområdet og tatt Withofen. Trekanten mellom Roer og Indre er helt rensert. SV for Dären har andre styrker rykket 2 km fram og lenger S står amerikanerne 6 km Ø for Monschau. - Det foregår heftige kamper om bruhodene ved Dillingen og Saarlautern. - I Alsacs opererer nå amerikanske styrker ved Rhinen Ø for Seltz. 7. arme som rykker mot Halz har gått opptil 5 km fram. - Det regnes med at tyskerne i tiden fra 8. november ut måneden hadde et gjennomsnittelig tap av 6 600 mann pr. dag. - Britiske fly har satt 1 forsyningskip og 1 eskortefartøy i brann utenfor norskekysten. - Den allierte militærregjering i det okkuperte Tyskland har kunngjort at alle tyskere har plikt til å motsette seg at den brennte jords politikk benyttes i Tyskland. - Det er opprettet to sparebanker i Aachen og første uke mottok de innskudd på ialt 235 000 RM.

Østfronten: Russerne har åpnet et nytt angrep på V siden av Donau mot de tyske tilførselslinjer til Budapest. Ved Velence-sjøen, 40 km S for Budapest utkjemper det et voldsomt panserslag. Kisalag, 6 km NØ for Budapest og Jsanzeg, 16 km Ø for byen er erobret. NØ for Budapest ved grensa mot Slovakia, rensar russerne fienden ut fra et av de beste industristrøk i Ungarn.

Det fjerne Østen: Tunge allierte fly har angrepet de japanske forbindelseslinjer i Siam og Burma. De britiske styrker har slått en bru over Chipvin ved Kalsva som ble erobret for kort tid siden, og de forreste styrker står mindre enn 200 km fra Mandalay.

London: Det britiske arbeiderparti har på sin kongress vedtatt en resolusjon om sitt fremtidige program. Den sosiale politikk vil forbli uforandret. Partiet vil ellers gå inn for full statseieendom av all jord tungindustri, bankvesen, kullgruvene og elektrisitetsverkene. Videre blir det krevet regjeringskontroll av Bank of England.

Hellas: Statsminister Papandreou hadde idag en 1½ times samtale med den britiske minister for Midøsten, MacMillan. - Dagens kommunike fra general Scobie melder at stillingen er uforandret i Aten, mens hans styrker har hatt noen framgang i Pireus. Militære kretser mener at ELAS omgrupperer sine styrker for å trengre inn til sentrum av Aten, men det nevnes som om det tar for lang tid, da britiske forsterkninger stadig strømmer til. - Churchill opplyste i Underhuset idag at de britiske tap i Hellas siden landgangen har vært mindre enn 300 mann for hæren, flåten og flyvåpenet tilsammen. Hertil kommer 160, hvorav 35 drepte, under de nåværende indre kamper. På et spørsmål om Dominions regjeringen er rådspurt i det greske spørsmål, svarte Churchill at det selvfølgelig er umulig å rådspørre i hvert enkelt spørsmål som reiser seg, så rivende fort som utviklingen i Hellas har gått. Det er intet tegn som tyder på at Dominions tar avstand fra den britiske regjeringens politikk og Dominions regjeringer blir meget nøye underrettet om hvert eneste skritt som blir tatt.

Utviklingen i Hellas.

I 1935 ble kong Georg 2. for annen gang kalt til Grekenland etter en folkeavstemning. Folkeavstemningen ble holdt like etter et revolusjonsforøk som ble ledet av tidligere statsminister Venizelos. Den bragte stort flertall for å kalle kong Georg 2. tilbake og republikanerne overraskende få stemmer. Det fulgte politisk uro og kong Georg bifalt et statskup av general Metaxas, som ledet til et mildt militærdiktatur. Da Hellas i 1940 ble angrepet av Italia avsto Metaxas de italienske krav og grekerne jaget de italienske styrkene inn i Albania.

6. april 1941 grep tyskerne inn i kampen og 20. april overga armeene i N seg. Den 26. april rykket tyskerne inn i Aten. Storbritania sendte store styrker til Hellas som ble hentet fra N Afrika. England var hårdt presset og overføringen fra N Afrika førte til at general Wawell måtte trekke seg tilbake fra Libya.

Britene tapte mellom 35 og 40 000 mann under dette felttoget. Kong Georg nektet å kapitulere og dro ut av landet med sin regjering, først til London, siden til Kairo. I Grekenland ble det dannet en quislingregjering som fikk støtte av endel militære. -

Tyskerne satte uten betenkning igang inflesjon og dette førte til økonomisk sammenbrudd og sult som varte vinteren 1941-42. Det økonomiske kaos ble verre og verre, og det ble etterhvert dannet friskarer: EKA-organisasjonen - royalistisk, EDES under general Cerva, som omfatter offiserer og soldater, og ELAS, som knytter seg til den politiske organisasjon EAM, EAM består av mange politiske grupper, men står nærmest under kommunistisk ledelse. Kommunistene synes dog ikke stå i samarbeide med Moskva. ELAS er meget sterk i N, mens EDES har sterkt støtte i Epirusområdet.

Da friskarene i stor utstrekning måtte leve på befolkningen i de egnene de opererte, så mang velhavende med sympati på de sikkerhetsbataljonene som ble opprettet av den greske quislingregjeringen og dette har skapt mange problemer. Friskarene bekjemper hinnannen gjensidig og kom til å kjempe mer innbyrdes enn mot tyskerne. Samtidig oppsto en voldsom strid mellom mo-

narkister og republikaner i styrkene utenfor landet. Dette førte til at regjeringen måtte gå og republikaneren Papandreu som hele tiden hadde levet i Hellas, ble kalt til Kairo. Representanter for de forskjellige motstandsgruppene ble kalt over og i august ble det dannet en gresk samlingsregjering hvor EAM var representert, mens gruppen ytterst til høyre ikke tok del. Grunnlaget for dannelsen av denne regjering ble lagt i Libanon der man ble enig om at forfatningsspørsmålet skulle avgjøres ved folkeavstemning etter at hele landet var befridd. Først etter en slik folkeavstemning skal kongen eventuelt vende tilbake. - Etter avtalen skulle gruppen samarbeide. De skulle stå under general Scobies kommando og få våpen fra de allierte. - I høst ble så britiske tropper satt i land i Grekenland og Aten ble befridd den 18. oktober stort sett uten kamp, men tyskerne hadde foretatt omfattende ødeleggelser. Den greske regjering sto overfor et økonomisk kaos. Det var enkelt å dekretere en fast pengeverdi og fastsette lønningene, men det var umulig å låse fast prisene. Store forsyninger kom til Pireus, men dårlige og primitive greske administrasjonsorganer som ble møtt med mistillit av befolkningen gjorde fordelingen vanskelig og dette førte til uroligheter.

Avtalen i Libanon forutsatte avvepning av alle grupper. Det skulle så opprettes en ny politimilitær og en ny arme, men EAM mistenkte regjeringen for å ville benytte anledningen til å skape en arme som brukes til å skape et diktatur. Situasjonen ble verre da de greske troppene som hadde kjempet i Italia kom til landet, da EAM påstår at disse styrkene er rensset for republikanere. EAM krevet derfor at også de regulære troppene skulle avvepnes og at det skulle dannes en hær ved utkalling av visse årsklasser. Regjeringen og general Scobie ville ikke gå med på dette, men det ble oppnådd et kompromiss. Statsminister Papandreu foreslo at det skulle organiseres en ELAS brigade med en styrke som svarte til de regulære styrker, og at disse under general Scobies kommando skulle settes inn ved fronten. EAM godtok forslaget, men krevet tross dette siden at den regulære armeen skulle avvepnes. Fredag 1/12 trådte representantene for EAM tilbake og generalstreiken ble proklamert. EAM's representanter i regjeringen synes ikke å ha hatt kontroll med EKAS styrkene. - ELAS representerer i øyeblikket den sterkeste, organiserte politiske bevegelse i Hellas, men hvor stort stemmetall den vil oppnå er ikke klart.

Det britiske standpunkt er at ingen enkelt vernet gruppe må tillates å tilrive seg den politiske makt i landet og at det skal holdes frie valg med hemmelig stemmegivning. Dette har ikke vært vanlig på Balkan, hvor det parti som har hatt regjeringsmakten, og dermed kontrollen over politiet og de venede styrker også kunne skaffe seg flertall i parlamentet. Det er derfor naturlig at begge parter søker å skaffe seg denne makt og at det er gjensidig mistillit.

Nyhetene fredag den 15. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: Fremgangen i Nedre Alsace fortsetter og 7. arme som rykker mot N langs Rhinen står i nærheten av Lauterburg, 15 km fra Karlsruhe. - Lenger V har de allierte gått over grensa ved Weissenburg, På Saarfronten fortsetter de voldsomme kamper om bruhodene ved Dillingen og Saarlautern. - Idag angrep 1 250 allierte fly mål i Hannover og Kassel.

Hellas: De britiske tropper i Aten har mottatt betydelige forsterkninger i tanks og artilleri, og både ELAS og britisk artilleri har vært i virksomhet i siste dag. Papandreous kabinett har tatt opp til drøfting et forslag om at erkebiskopen av Aten, Damaskinos, skal innsettes som regent, og som sådan vil han stå hevet over alle partier.

London: Churchill åpnet en debatt om Polen i Underhuset idag, og uttalte bl.a.: Det håp jeg trodde å kunne gi uttrykk for i oktober har ikke gått i oppfyllelse. Da Micolayczyk forlot Moskva trodde jeg han skulle vende tilbake i løpet av kort tid med fullmakt fra den polske regjering i London til å forhandle om en polsk grense grunnlagt på Curzon-linjen og dennes forlengelse sydover, den såkalte Curzon A. Hvis Micolayczyk hadde vendt tilbake på dette tidspunkt ville vi vært over vanskene mellom regjeringene i London og Lublin, og Micolayczyk ville nu ha sittet i spissen for en regjering i Polen, anerkjent av alle polske kretser og De forenede Nasjoner. Etter dette ble den polske regjering fullstendig rekonstruert og det på en måte som jeg i mange tilfelle ikke kunne bifalle. Jeg er redd for at den polske regjering i London og Lublinkomiteen meget vanskelig kan forsones. Når tyskerne blir drevet tilbake i Polen vil Lublin-komiteens myndighet øke og kontakten med den russiske regjering vil bli fastere og mere varig. - Jeg kan ikke godta det synspunkt at avtalen om Polens grenser ikke gir polakkene fast bopel. Når vi følger Curzonlinjen vil Russland få hele Ukraina mens polakkene vil få kompensasjon i Østpreussen, og få områder V og S for Königsberg inklusive Danzig. Polen får da en 320km lang kyststrekning ved Østersjøen istedenfor den tunavinte Korridor. - Storbritania holder fast ved sitt prinsipp om ikke å foreta territoriale forandringer før ved konferansene rundt fredsbordet, dog ikke når det er grunnlagt på gjensidig overenskomst.

DU SKAL SE DE AVISER VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VAR FORSIKTIG.

Nyhetene r. søndag 17/12 1944.

Vestfronten: I Alsace har franskmennenes 1. arme vunnet nytt terreng i området ved Colmar-Lommen og vunnet tilbake nesten alt det terreng tyskerne tok ved sitt motangrep fredag. - Amerikanske tropper fra 7. arme har vunnet viktig terreng i Pfalz. 3 amerikanske divisjoner har gått over grensa i området ved Weissenburg og Lauterburg, og har etter inntagelsen av disse byer rykket 3km videre inn i Pfalz over en 25km bred front. Tyskerne ble her nødt til å trekke seg tilbake til sine stillinger i Siegfriedlinjen. Tyskerne har ført en panserdivisjon fra et annet avsnitt til Weissenburg-området for å stoppe til det amerikanske innbrudd. Klimbach er besatt. - Det er også vunnet nytt terreng i området ved Saarlautern og Dillingen og 3. amerikanske arme står inne i Tyskland på en 70km bred front. I de 10 dager kampene om Dillingen foreløpig har vært har de allierte tatt 365 bunkers. Tyskerne har hatt 800 falne, 1 500 sårede og 1 000 er tatt til fange. - Tyskerne har hatt en del fremgang under et motangrep SØ for Malmedy. - 1. amerikanske arme har tatt den lille byen Bertsburg, V for Roer, og holder nå 50km av vestbredden besatt. - General Bradlov har uttalt at de tyske tap er 3-5 ganger så store som amerikanernes. - Britiske Mosquitos har satt i brann en lastebåt utenfor Sognefjorden. 2 fly saknes. I dagslys fredag angrep amerikanske bombefly mål i Hannover og Kassel. En stor styrke tunge britiske bombefly angrep natt til lørdag I.G. Farbenindustries kjemiske fabrikker i Ludwigshafen. Andre fly angrep Hannover og Osnabrück. og la ut miner. Lørdag angrep en mindre styrke amerikanske bombefly Kornwestheim nær Stuttgart, 3 fly saknes. RAF bombere angrep Liogen Ø for Köln, 4 fly saknes.

Østfronten: I N Ungarn rykker russerne hurtig fram langs den slovakiske grensa mot Bratislava-vaapningen som er 130km borte. De støttes av store tankstyrker som har rykket over grensen til Slovakia ved Satv, hvor de har rykket over elva Ipoly. Fredag ble det erobret 30 steder på strekningen fra Miscolz til den slovakiske grensa. - SV for Budapest utkjemper det heftige kamper mellom Balatonsjøen og Drava. - Tyskerne har satt igang et kraftig "selvmord"-angrep mot de russiske styrker i Uj-Pest. De blir møtet ned av russisk artilleriild. - Finsk kringkasting melder om voldsomme kamper i N Finland der det raser et slag 20km N for Karesuando. - Russiske flåtebåter har senket 3 tyske destroyere i Østersjøen og russiske fly har senket 7 tyske transportskip.

Italia: 8. armens new zealandske tropper har inntatt Faenza og rykker videre fram. - Fredag angrep fly fra Italia Innsbruck, Linz, Salzburg og Amstetten og lørdag ble Innsbruck og fabrikkor for fremstilling av syntetisk olje i Prux i Tsjekkoslovakia angrepet.

Holland: General Montgomery melder at det gjennom hæren ble sendt 5 000 tonn forsyninger til befolkningen i Holland i oktober og november. I desember står det 3 200 tonn til disposisjon mens det holdes ennå 1 800 tonn i reserve. - Den nederlandske regjering understreker at bare politiet har rett til å foreta arrestasjoner og at innlandsstyrkenes myndighet innskrenker seg til selve kampområdet.

Sverige: Det er foregått en ny grensekrenkning ved Riksgrensen. 1 offiser og 3 menige kom inn over grensen. De ble avvepnet av de svenske vakter. Minister Erlander oppviste idag at også Folkets Dagblad vil bli gjenstand for undersøkelse for å bringe på det rene om avisen, likosom Dagsposten, mottar understøttelse fra Tyskland. Folkets Dagblad har særlig utmerket seg ved sitt stadig forsvar av den norske quislingregjeringens handlemåte, og skal stå i intet samarbeid med quislingpartiet. Avisen har vært konkurrans, men vokste plutselig fram som et tyskvennlig organ i denne sterkere grad enn Dagsposten. De norske aviser vnder å gjengi artikler og telearbeider i Folkets Dagblad og Dagsposten i faksimile. Disse aviser er Sveriges Fritt Folk, og avisene kunne derfor like gjerne gjengi denne avis i faksimile.

Det er dannet en kameratforening for svenske frivillige til Norge. Foreløpig kan foreningen ikke gjøre annet enn å samle medlemmer som er villige til å kjempe i Norge som frivillige. Foreningen kan ikke drive hverving av frivillige eller sette opp feltmessige avdelinger før regjeringen godkjenner det. En av de viktigste grunnar til dette er at en stor del av de mange medlemmer som allerede har meldt seg er ute på nøytralitetsvakt, meddeler foreningens formann, Conny Anderson. - Anderson deltok som frivillig i kampene i Norge i 1940. En interpellant i Riksdagen spurte om det frømdøles var utelukket at norske barn kan få rekrasjonsopphold i Sverige. Han spurte også om det ikke var mulig å gå hulpet flykninger langs grensen med mat og klær.

Det fjorne Østen: De allierte har hatt viktig fremgang i Burma. Kinesiske tropper har etter 28-dagers beleiring besatt Bahao ved Iravadi. Byen er et viktig knutepunkt og endepunkt for karavaner til Kina. De har rykket videre fram og rensset et langt stykke av Burma-veien. I Arakanprovinson har britiske tropper erobret Boutidaoung på den viktige forsyningsrute over Majofjellene. - Amerikanske styrker er landet på Mindoro i Filippinene S for Lunzon.

og har erobret San Jose 8 km inne på øya. De har foreløpig ikke møtt noen alvorlig motstand. På Levte utkjempes nå sluttkampene. - 2 hele provinser på Mindanao i Filippinene er befrikket av friskarerne.

Hellas: Den militære situasjon i Hellas er stort sett uforandret. - Det er håp om en løsning av den politiske situasjon idet EAM's sentralkomite som leder motstanden har tilbudt å trekke ELAS styrkene tilbake fra Attika dersom den greske bergbrigaden og Den hellige bataljon dras tilbake. General Scobie har erklært at disse troppene vil bli trukket tilbake til sine barakker i Aten når ELAS styrkene har forlatt Attika. I Aten kjemper nå flere tusen menn som ikke står under sjefen for EKAS, sammen med ELAS styrkene, og dette kompliserer situasjonen da man ikke vet om de vil adlyde en ordre om å avslutte kampen. - På en konferanse mellom Papandreou og MacMillan lørdag mener man at muligheten for å opprette et regentskapsråd ble drøftet. Man håper at dette vil fjerne frykten for at væpnete styrker fra noen av partene igjen vil forsøke å gripe til våpen for å sikre seg mot en motsatt gruppe. Regentkandidaten, erkebiskopen i Aten, Damaskinos, har erklært seg villig til å fungere som regent. - Den politiske situasjon i Saloniki er forverret idet 2 grupper er brutt ut av EAM og lederne av disse gruppene er arrestert av ELAS.

Norge: Nytt tilfelle av Schalburgtasje. Matt til fredag 15/12 kl. 1.15 fant det sted en eksplosjon i lærer Nørbøs hus i Løvenskjoldveien 5 på Jar. Under verandaen var det blitt plassert en bombe og ved den voldsomme eksplosjon som fulgte, ble verandaen og inngangen til huset ødelagt. Huset ble løftet av fundamentet og flyttet en snau km, glassbiter føy overalt og dørene ble løftet av hengslene. Det var bare et under at ingen i de to familier som lå i annen etasje ble skadet.

Nyheterne mandag den 18. desember 1944. Kl. 19.30.

Vestfronten: S for Aachen mellom Roer og grensa til Luxembourg har tyskernes motangrep utvidet seg til en kraftig offensiv over en 80 km bred front og 1. amerikanske arme er trent over den belgiske grensa på 2 steder ved Vanden og Monschau og over Luxembourgs grense på et sted S for Etternach. Tyskerne har satt inn tanks store flystyrker og har landsatt falliskjermesoldater. I en dagsordre fra den tyske øverstkommanderende, general Guderian heter det: Satt alt inn i en siste krafftanstrengelse.... 150 tyske fly er skutt ned hittil, og over 1.000 fanger er bragt inn. - Lenger S står 7. arme i kamp i betongverkene i Siegfriedlinjen. - N for Colmar har tyskerne tatt tilbake 3 landsbyer. - Inatt angrep over 1.300 britiske bombefly mål i Ulm, Stuttgart, Munster og Hanau, og like etter angrep andre fly München og Duisburg. 17 fly saknes. Over 1.000 amerikanske fly derav 500 bombefly angrep jernbanemål i Köln, samt andre steder i V Tyskland. - General Eisenhower har utnevnt general de Tassigny til øverstkommanderende i Elsass-området. Han får dermed kommandoen over en fransk divisjon under general Leclerc og en amerikanske divisjon.

Østfronten: Russerne fortsetter fremgangen N for Viscolc og har gått over den slovakiske grensa på et nytt sted. De har erobret Futnok. Tot, like utenfor Budapest er tatt.

Hellas: Tidlig i formiddag gikk britiske tropper til angrep mot ELAS styrkene for å sikre sine tilførselslinjer til Aten og 2/3 av veien til Pireus er alt ryddet. - ELAS har sendt et ultimatum til den lille britiske garnison i Volos med krav om at den skal forlate byen.

Det fjerne Østen: Igår angrep amerikanske Superfestninger de japanske flyfabrikkene på Nagaya i Japan, samt mål i Hankow i China.

Italia: Statsminister Bonomi melder at den første italienske divisjon er satt inn i fronten i Italia. Den er helt utrustet av de allierte. Flere divisjoner ventes å følge etter.

Sverige: Det meldes at 225 000 nordmenn nå blir bispist av Norgeshjelpen, og en venter ytterligere utvidelse til neste år. Til jul får 175 000 barn pakker med julekask og i Stor-Oslo vil barn mellom 2-7 år få slik pakke. - Gøteborgs bystyre har bevilget 25 000 kr. til hjelpearbeidet i Nord Norge. - Den finske regjering har også tatt opp til drøfting å yde hjelp til Nord Norge.

London: Aytalen mellom Russland og Frankrike ble offentliggjort igår, og den hilses velkommen av den britiske, amerikanske, franske og russiske presse.

Belgia: De belgiske kullgruver produserer nå 1 mill. tonn kull om måneden dvs. 3 ganger så mye som under okkupasjonen. Før krigen produserte gravene 2 mill. tonn kull i måneden.

Norge: Det tilstilles i disse dager offentlige tjenestemenn, bl.a. politiet spørreskjemaer, hvori det anmodes om opplysninger om pårørende, deres adresser osv. Disse skjemaer skal selvsagt ikke besvares. Meningen med dem er åpenbart å lette arrestasjonene av gisler for det tilfelle at tjenestemenn skulle forsvinne.

Vi minner om at følgende forlag er boykottet: Blix, Stenersen, Kamban, Norden, Atlantic og Centralforlaget. Gyldendal og Noregs Boklag har nasistisk ledelse og ingen må kjøpe nye bøker fra disse forlag.

DU SKAL SENDE AVISEN VIDERT STRAKS DU HAR LEST DEN

VÆR FORSIKTIG.

KRIGENS GANG.

Nyheterne tirsdag 19/12 1944.

Vestfronten: Den tyske motoffensiv vokser stadig i styrke, og voldsomme kamper er under utvikling. De tyske tropper som har brutt gjennom 1. amerikanske armers front har rykket enda lenger fram og øker stadig tempoet. På et avsnitt i Belgia har de kunnet rykke forholdsvis uhindret fram, og panserstyrkene fortsetter gjennom et terreng som er godt egnet for angrep. Lenger S er noe terreng ugunnvet, og et innbruddssted er blitt delvis lukket. Det er observert store tyske troppstyrker, panservogner og kjøretøyer bak angrepsfronten, men de allierte amereserver trekkes sammen for å møte det tyske angrepet, og en kan vente at et av krigens heftigste slag vil bli utkjempet når disse troppmasser tårner sammen. - Tross i dårlig vær griper fly inn i kampene. Igår var 1.200 amerikanske fly på vingene, mens tyskerne foretok 300 oppstigninger. Flygere fra 9. amerikanske flystyrke gjør krav på å ha skutt ned 149 tyske fly, og ødelagt 1.000 kjøretøyer på 2 dager. - Korrespondenter melder at amerikanerne som ikke er vant til tilbaketrekning i større målestokk, utfører et godt arbeid, og foretar en ordnet marsj tilbake til nye stillinger. Det framheves også at det høyeste mål v. Rundstedt kan ha med sin offensiv, er å bringe uorden i fortsettelsen av den allierte vinteroffensiv. Tyskerne var nødt til å sette inn sine reserver i en stor offensiv da de ellers meget lett var blitt oppslukt i det materialslag som har vært i den siste tid. Tysk kringkasting sa idag at grunnen til at "Føreren" har vært taus i den senere tid er at han har vært så travelt opptatt med den nye offensiv som - er utarbeidet og planlagt av Hitler selv, like til den minste detalj. - Fra de andre kampavsnitt meldes det at situasjonen er uforandret, og at den tyske motstand er blitt hardere. Ved Linnich er 2 småbyer erobret og et betydelig antall fanger bragt inn. - NV for Wissenburg i Pfalz har amerikanerne rykket 3 km fram. - Det opplyses at de amerikanske tap i V Europa siden D-day er 258 000 mann. Herav er 44 000 falt, 190 000 såret og 24 000 saknet. Heri er ikke medregnet tapene til det amerikanske luftvåpen. - En stor styrke fly fra RAF angrep inatt Gdynia i Danzig som nå er den viktigste tyske flåtebasis. For tiden ligger lommelagskipene "v. Lützow" og "Graf v. Scheer" og 4 kryssere på havna.

Østfronten: Russerne har fra Ungarn rykket inn i Tsjekkoslovakiet på en nesten 110 km bred front og fransktatte enheter står et godt stykke inn i det sentrale Slovakia, mindre enn 100 km fra Polens grense. Et gjennombrudd i dette avsnitt vil bety at styrkene fra Ungarn sluttet opp med marskalk Koniev i S Polen. - Et særkommunik fra marskalk Tito melder at det viktige knutepunkt Rogoznica i Montenegro er erobret. 25 000 tyske elitetropper har i over en måned vært fanget i en felle i dette avsnitt av partisanene.

Hellas: Den politiske situasjon i Hellas har bedret seg i siste døgn. EAM's utsending til general Scobie har erklært seg villig til å akseptere Scobies betingelser, men først når visse politiske spørsmål er avgjort. - Statsminister Papandreou har sendt et telegram til den greske konge hvor han anbefaler utnevnelsen av erkebiskop Damaskinos til regent. Britiske tropper har ryddet veien fra Aten til Pireus med unntagelse av snikskyttere. Britiske panservogner er sendt til undsetning for RAF's hovedkvarter i Hellas, som er omringet av ELAS.

USA: Utenriksminister Stettinius har uttalt seg om USA's politikk overfor Polen. Hovedpunktene er disse: USA går inn for en sterk, fri og uavhengig polsk stat, hvor folket har full rett til å ordne sine indre affærer som de selv vil. De Forenede Stater mener at spørsmålet om grensene bør avgjøres etter krigens slutt, dog må dette ikke utelukke avgjørelser ved vennskapelige avtaler. USA har ikke noe å innvende mot grenseforandringer når de andre forenede nasjoner er enige i dem. Hvis grenseforandringene nødvendiggjør en større folkeflytning vil De Forenede Stater hjelpe så langt som mulig. USA vil holde fast ved sin tradisjonelle politikk, ikke å garantere spesielle grenser.

Det fjerne Østen: Store styrker amerikanske Superfestninger fra Baser i Kina bombet idag industrimål på Kyushu i Japan.

Finnland: Svensk radio melder at det er nedsatt en finsk kommisjon som skal undersøke mulighetene for å komme sivil-befolkningen i N Norge til hjelp. Den finske fagorganisasjon har framkommet med forslag om å sende finske arbeidere til Nord Norge for å hjelpe til med gjenoppbyggingen, slik som å avhjelpe boligspørsmålet.

Norge: Matt til lørdag ble det foretatt sabotasje på Thunes mek. Verksted, i Gustav Thraue Steens bilreparasjonsverksted og Fram Motorkompani i Filestradet.

Bernt Somdalen, ansatt i tysk sipo er en farlig provokatør med de illegale aviser som sitt spesielle virkefelt. Han er født 1.7.1917, er høy og slank, skarpskåret ansikt og glatt hår opptrer under dekknavn, ble Bjarne Sommer. Bodde tidligere i Vøllum, Jar, men antas nå bo i Sarsgt. 6 eller 80 Oslo.

Denne parole er sendt ut av Hjemmefrontens Ledelse:

Som følge av det økede antall sabotasje-handlinger mot krigsviktige bedrifter, har tyskerne selv overtatt vakt holdet ved en rekke bedrifter. Derfor kommer spørsmålet om bedriftsvaktene igjen i en annen stilling.

Heretter er parolen: I de tilfeller tyskerne selv overtar vakt holdet, skal alle ekstra sivile vaktmannskaper utenom de faste vaktmenn, nattvakter, portnerer o. l. trekkes tilbake.

Nord Norge.

Det kommer stadig nye meldinger om tyskernes fremferd under tvangsevakueringen i Nord Norge. I Berlevåg ble alle innbyggerne satt til å bære granater for tyskerne før de ble sendt av gårde med en ishavsskøyte. Her ble det stuet sammen 150 mennesker i et skip som bare hadde plass til 60 personer. Og å fra Lebesby ble 250 mennesker, hvorav hele belegg på gamle hjemmet, stuet sammen i en skøyte hvor lasterommet på forhånd var nesten fullt av sildetønner. Ved fremkomsten var 2 gamle og et 3mndrs. barn døde. Fra Hammerfest kirke røvet tyskerne med seg spilet, kirkeklokken og kirkesølvet. Fra Loppa ble 750 mennesker sendt med et tysk skip som samtidig førte soldater og ammunisjon. I Tromsø kirke ble en ung gutt skutt da han forsøkte hindre tyskerne i å ta med seg tøser inn i kirken. I N Reissa fikk innbyggerne beskjed om at en ver som ble påtruffet etter 15. nov. ville bli skutt. - Det store tyske bensinlager i Saltfjellet og et tysk lager av pølser o. l. i Mo i Rana er ødelagt. Finnmarken er lagt øde. Heimene ligger i aske, dyrene er brent eller slått ned og ligger nå og råtner opp i det folketonne landskapet. De materielle ødeleggelsene er uhyre, de sjellelige og åndelige verdier som er gått tapt kan ikke måles i penger og kan ikke erstattes. Våre landsmenn lengst der nord, som aldri svek yrke og heim, er drevet bort som kveg. Alt er røvet fra dem av mennesker som i vanvittig stormannsgalskap drømte om et verdensherredømme, som også skulle omfatte finnmarksverden og hans land.

Men det skal bødlene merke seg. Det dagen de gir ordre til å fortsette ødeleggelsene sydover står de overfor et enig og samlet folk, som vil vite å nytte alle tjenlige midler for å redde Troms fra den skjebne som er blitt Finnmarken til del. Også vi har våpen som rammer. Og de vil bli satt inn uten skånsel, for nå vet vi alle av Finnmarkens eksempel at tyskerne ikke vil nøle med å sette i verk det vi har fryktet gjennom hele krigen.

Nyheterne onsdag den 20. Desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: Det meldes intet offisielt nytt fra den tyske offensiv på Vestfronten. Korrespondenter melder at tyskerne har foretatt flere store gjennombrudd i amerikanernes linjer og at endel amerikanske enheter er avskåret. Tyskerne har brutt gjennom den belgiske og luxembourgske grense på 4 steder og mandag nådde tyskerne Stavelot 30km inne i Belgia og sto 3km SØ for St. Vith. I Luxembourg hadde de nådd Consdorf. På tross av dårlig vær med regn og skodde angrep amerikanske fly mål i det tyske operasjonsområdet. - Lenger S er Dillingen ved Saar rensert for tyskere bortsett fra industristrøkene. - I N Elsass har amerikanerne etter flere dagers harde kamper tatt fort Wintzenhof utenfor Bitsche. - De allierte har tatt som bytte flere av de nye rakettbomber tyskerne bruker på Vestfronten. De er uten vinner, går hurtigere enn yden, men er mindre enn V2.

Østfronten: Russerne trekker seg sammen om jernbaneknutepunktet Kosice i Slovakia og har nådd et punkt 16 km S for byen. - Marskalk Stalin flytter 65 år inngren.

London: I en debatt i Underhuset idag om forholdene i Hellas ble Churchill spurt om det hersket fullstendig enighet mellom den britiske, amerikanske og russiske regjering angående Storbritanias opptreden i Hellas. Churchill svarte at det hersker fullstendig samarbeide, men det er ikke dermed sagt at det hersker full enighet om problemene i Hellas. Churchill uttalte sin forsikring om at det gode samarbeidet med alt som angår luftforsvaret vil fortsette å bestå. Eden erklarte at EAM har gått med på å trekke seg tilbake fra Attika men har ikke svart på general Scobies krav om at alle EAM's tilhengere i Aten og Pireus skal avvepnes, og noen våpenhvile vil ikke bli gitt før disse betingelser er oppfylt. Deretter vil Storbritania treffe skritt for å avholde frie valg så snart som mulig. Eden opplyste at de konservative motstandsgrupper alt er avvepnet.

Finnland: Finnene har inngått en overenskomst med russerne i anledning av iverksettelsen av artikkel 11 i våpenstillstandsbetingelsene. I artikkel 11 heter det at finnane skal levere maskiner, skog, tømmer, papir og cellulose til en verdi av 300 millioner amerikanske dollars til russerne i like store rater i løpet av 6 år.

Sverige: Den nederlandske minister i Sverige har overtatt det første av 50 lokomotiver som skal bygges for regning av den hollandske regjering i London.

Norge: En melding fra London sier at det hersker bortforbud i Farsund.

DU SKAL SEENDE AVISER VIDERE STRAKS DU HAR LESI DEN. VÆR FORSIKTIG.

Nyheterne torsdag 21/12 1944.

Vestfronten: Tempoet i den tyske fremrykkingen er langsommere og både N og S flankene står nå fast. Mondschan i den nordre del av fremspringet er gjenerobret og amerikanerne har vunnet terreng Ø for byen. Amerikanske forsterkninger strømmet til for å sikre veien til Verrières og Liege. Lenger S er Maltedy ennå på amerikanske hender, men tyske fortropper har nådd Stavelot og Butkenbach. - Trierområdet fortsetter kampene om den omringede Echternach der amerikanerne yter kraftig motstand. Tyskerne står her 2km inne i Luxembourg. De avskårne amerikanske avdelingene fortsetter kampen. Tyskerne har satt inn 14-15 divisjoner i angrepet og et fort til i Maginotlinjen er satt ut av spillet.

Østfronten: Russerne driver de tyske og ungarske tropper tilbake inn i S Slovakia på en 200km bred front. Frostene har gjort veiene harde, og sammen med klarværet har dette lettet de russiske operasjoner. Kosice (Kaschau) og Rimavska Sobota (Gross Steffeldorf) blir nå angrepet fra tre kanter. Lucanec (Losoncz) er angått i SV og russerne rykker mot byen fra Ø. - Fra marskalk Titos hovedkvarter meldes det at knutenpunktet Zvornic i Serbia er erobret, andre styrker har rykket inn i Banjaluka i Bosnia.

Italia: NØ for Faenza er store tyske motangrep slått tilbake. Også NØ for byen er motangrep slått tilbake, og de allierte har erobret 3 landsbyer. - Igår angrep for fjerde dag på rad tunge amerikanske fly fra Italia Skodaverkene i Pilsen. Blandt de andre mål var Linz, Salzburg og Villach i Østerrike og Regensburg i S Tyskland. - Den italienske regjering har bekjentgjort at Sicilia og Sardinia vil bli gitt selvstyre i visse indre anliggender, men at enhver separatistbevegelse på øyene vil bli betraktet som å være rettet mot den italienske stat. Grev Sforza har meddelt at han av Bononiregjeringen er blitt tilbudt stillingen som Italias ambassadør i USA, men at han har avslått.

Det fjerne Østen: Den organiserte japanske motstand på Leyte er opphørt. Bar noen spredte grupper slåss enda idet de trekker seg tilbake mot den NØ del av øya. - Flygende Superfestninger fra Kina har angrepet industrimål i Mukden i Manchuria.

Hellas: Opprenskningsaksjonene i Aten og Pireus fortsetter. Britiske styrker har tatt fanger og våpen. - De britiske styrker deler ut mat til befolkningen i de områder som er rensert. ELAS styrkene stanset igår disse matutdelingene ved forstyrrelsesild, men idag er 75 000 grekere bespiet med suppe. Den greske regjeringens vedtak om å innkalle endel årsklasser til tjeneste ble møtt med glede. I den nordlige del av landet er det kommet til sammenstøt mellom ELAS og EDES styrker. - Utenriksminister Eden erklarte i Underhuset idag at den britiske regjering er villig til å organisere valg i Hellas dersom den blir anmodet om det, og vil ta i mot hjelp av hvilken som helst av sine allierte. - Kong Georg 2 av Hellas har ennå ikke gitt noe svar på forespørslen om hvordan han stiller seg til at erkebiskop Damaskinos blir valgt til regent.

Sverige: Den svenske presse bragte idag referater fra et besøk i en norsk politileir nær Stockholm, og uttrykte sin beundring over rekruttene glimrende utrustning, fysikk og moral. De norske polititroppene er delt i 2 kategorier. De ene delen utgjøres av 1 500 statspolitimenn som har til oppgave å overta den alminnelige polititjeneste. De andre er en reserve på 8 000 mann som skal rense befrie områder. De er derfor trent i gategatekatekikk, å rense for miner og å etablere sambandslinjer.

London: Norsk Tidend bringer i sitt siste nummer en julehilsen fra HKH Kronprins Olav. Kronprinsen sender sine beste og varmeste ønsker om en god jul til alle nordmenn hvor de enn måtte befinne seg. Han uttrykker sin sikre forvisning om at vi om ikke alt for lenge vil få oppleve gjensynsleden i et fritt Norge.

Norge: Det er tegn som tyder på at den tyske øverstkommanderende i N Finland, SS-generaten Rendulic, skal avløse v. Falkenhorst som øverstkommanderende i Norge. Rendulic er kjent som en av de hardeste tyske generaler, og det var i.a. han som gav ordre til nedbrenning av Ø Finnmark. Vi må forberede oss på at øket terror vil bli en følge av sjefskiftet, da det er kjent at mens v. Falkenhorst nærmer seg Terbovens ønsker om å terrorisere, vil Rendulic snarere støtte disse ønsker og selv ta initiativet til ny terror. - Det tyske hovedkvarter blir nå flyttet fra Oslo til Lillehammer, og i den anledning er de forviste prester blitt flyttet til Helgøya i Mjøsa.

I Trondheim har 300 politimenn for tatt en blendingskontroll som resulterte i at det ble ilagt 600 blendingsmulkt. Under Quislings besøk i Bergen nylig, fulgte redaktør Nordahl sin avis med reportasje og bilder fra ministerresidentens opphold. Han sluttet sitt referat med å si at "Ministerpresidenten vil reise tilbake til Oslo med det ordinære dagtog innsen". Resultatet var at ministerresidenten måtte gå av toget på Viss, ig vente på toget til neste dag. Dagen etter ble Nordahl innkalt til Sikkerhetspolitiet og suspendert fra

sin stilling som redaktør fordi han hadde bragt Quislings liv i fare. **Frankrike:** Det franske befrielseslån på 130 milliarder francs som ble utlagt til tegning i november er nå fulltegnet. Lånet skal gi regjeringen midler til å føre en antiinflasjonspolitikk. At lånet så fort ble fulltegnet betyr en seir for de Gaulle da det tydelig viser at befolkningen har tillit til de Gaulle og hans administrasjon.

Nødvendig i krig - forbrutelse i fred.

Etterhvert som de forskjellige land blir befridd reiser det seg en mengde vanskelige spørsmål som å løses om landene skal få en lykkelig fremtid. Et av problemene har vist seg å være gjenreisningen av den moralske holdning og evnen til å innordne seg under samfunnet. Krigen har ført med seg at ungdom har sluttet seg sammen i grupper for å bekjempe okkupasjonsmakten og forrederne. De har med våpen i hånd kjempet for det de visste var rett, og kampen har alltid vært rettet mot de styrende. Dette har ført med seg at de ser med skepsis på enhver form for øvrighet, og stadig føler trang til å fremme sin egen vilje. Hensynet til andre mennesker har måttet vike for viljen til av all makt å hevde demokratiets sak. I denne kampen har det vært nødvendig å bruke midler som må være bannlyst i et fritt land. Mord på politiske motstandere er f.eks. i enkelte tilfeller et absolutt nødvendig ledd i kampen mot okkupasjonsmakten, men kan ikke på noen måte forsvares i en rettsstat hvor all rettsforfølgning må overlates til myndighetene. Svarthandel er blitt en nødvendighet for å lure varene unna okkupasjonsmakten som har vist seg å være et umettelig gap. Etter befrielsen, av alle tilførselslinjer er brakt i uorden og tyskerne har ødelagt hele administrasjonsapparatet, vil det en tid nødvendigvis også herske en viss varemangel. Dette kan forlede befolkningen til å fortsette svartehandelen idet de glemmer at dens ideelle grunnlag er falt bort, og at svartehandel vil hindre en rettferdig fordeling av de tilgjengelige goder. For at det igjen skal bli ordnede forhold i de befriede land må kombinertillingen og mistenksomheten overfor myndighetene fjernes. Det er klart at det tar tid. 4 1/2 års okkupasjon unnlater ikke å sette spor, og særlig den ungdommen som før krigen ikke var gammel nok til å ta del i samfunnslivet, vil ha vanskelig for med en gang å finne seg til rette i et ordnet samfunn. En av de viktigste oppgaver blir derfor å gi denne grunnlaget for utviklingen av interesser som kommer samfunnet til gode. Spørsmålet vil sikkert ikke bli så brennende i vårt land som f.eks. i Frankrike, men vi må nøys følge med i utviklingen i de land som alt er befridd, slik at vi kan lære av de erfaringer som blir gjort der, og slippe alle de mistak som har skapt vanskeligheter.

Mytterne fredag den 22. desember 1944. Kl. 18.30.

Vestfronten: Korrespondenter melder at tyskerne står 80 km inne i Belgia i 1. armés linjer, men N og S for åpningen holdes offensiven i sjakk. Stavelot er gjenerobret, men tyskerne har averskåret veien fra Triage til Luxembourg og det raser heftige kamper på veiene til disse 2 byer. Rundtstedt kaster stadig flere tropper inn i kampen, deriblandt fallskjermsoldater. Store allierte flystyrker har vært i virksomhet og bombet trafikkmål i Köln, Bonn og Trier, samt anlegg for syntetisk olje N for Stettin. - General Eisenhower har sendt ut en dagsordre til de allierte soldater i V hvor det bl. a. heter: Fienden gjøre de ytterste anstrengelser for å komme ut av den fortvilte stilling han er kommet i etter sommer- og høstfelttoget. Han setter alt inn, men han vil falle for deres mot og tapperhet. Men han vil ikke bare bli slått tilbake: Vi har nu en sjans til å tilføye ham et stort nederlag. Med urokkelig tro vil vi gå fram til vår største seir. - Det allierte militærpolitikk har arrestert flere tyskere i amerikanske uniformer blandt de allierte tropper. De vil bli behandlet som franktirører og risikerer å bli skutt.

Østfronten: I S Tsjekkoslovakiet har russerne tatt Rimavska Sobota og Feled.

Hellas: Et alliert kommando melder at 1/3 av Aten er under britenes kontroll.

Frankrike: Den franske rådgivende forsamling ratifiserte igår enstemmig den fransk-russiske avtale, og slo til lyd for lignende avtaler mellom Frankrike og andre stater av de forenede nasjoner. De Gaulle og utenriksminister Bidault talte begge under møtet og fremholdt at avtalen ikke utelukket at overenskomsten med andre land kunne komme i stand.

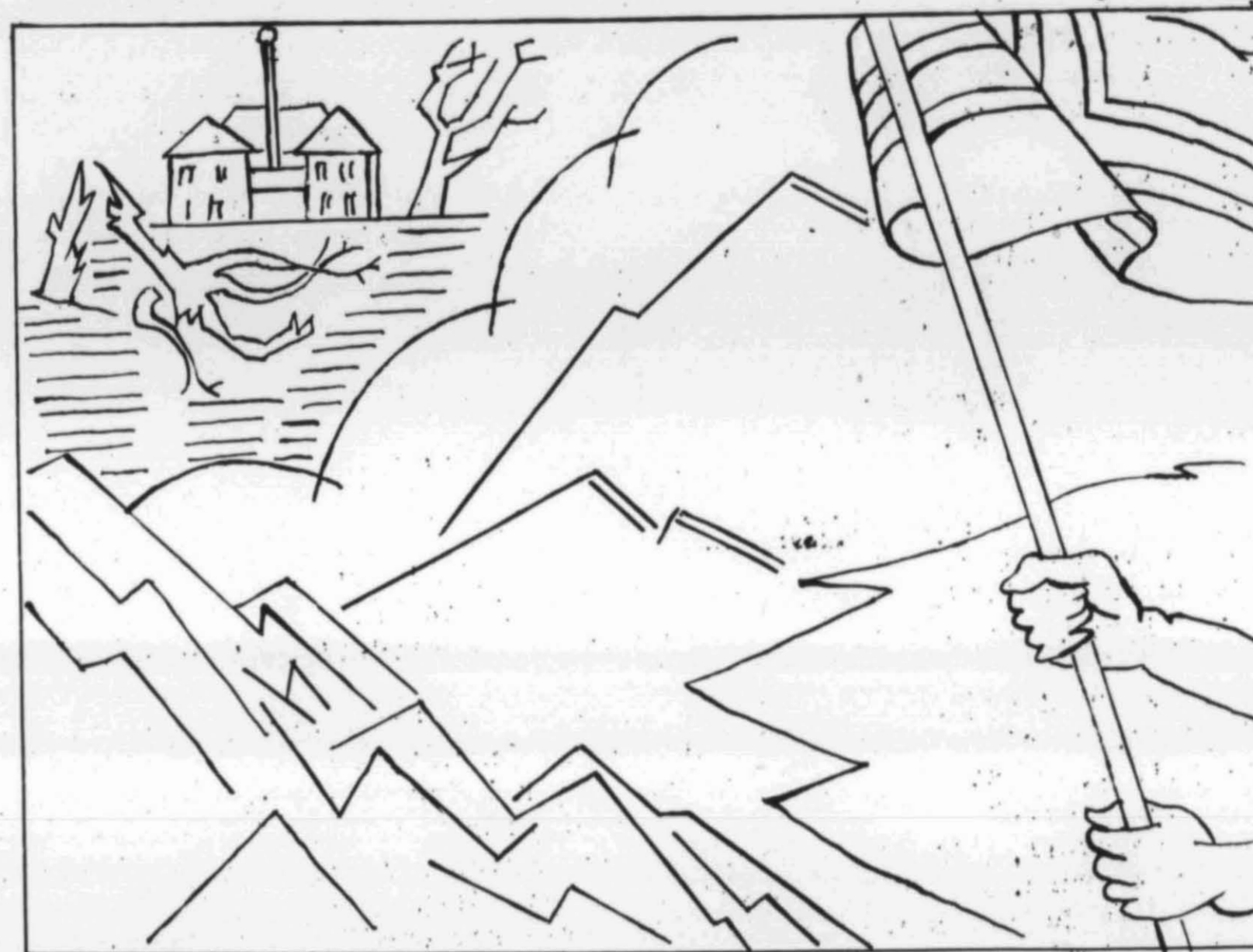
Norge: Kirkefronten melder at nasibiskopene har påbudt ofring i byens kirker 1. juledag til de evakuerte fra Finnmark. Vi vet jo at intet av det som kommer inn på den måten vil komme med de hjemskete til gode. Derfor oppfordres hjemmefronten til å være klar over at 1. juledag ofres det ikke til "de skadelidte i Nord Norge" som det så smukt heter. Innsamlingen vil foregå på en annen og sikrere måte.

Vi sender idag ut vårt siste nummer av KRIGENS GANG for året 1944, og kommer igjen med et nyttårsnummer som blir avsluttet onsdag den 3. januar.

Vi ønsker våre lesere en riktig god jul og et godt nytt år.

DU SKAL SEIDE AVISEN VIDERT STRIS DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG.

KRIGENS GANG

I dag står flaggstangen naken
blandt Eidsvolls grønnende trær.
Men nettopp i denne timen
vet vi hva frihet er.
Der stiger en sang over landet,
seirende i sitt suråk,
skjønt hvisket med lukkede leber
under de fremmedes øk.

Det fødtes i oss en visshet:
Frihet og liv er ett,
så enkelt så uunnværlig
som menneskers åndedrett.
Vi følte da trelldommen truet
at lungene gispet i nød
som i en sunken u-båt ...
Vi vil ikke dø slik død.

Verre enn brennende byer
er den krig som ingen kan se,
som legger et giftig slimsør
på bjerker og jord og sne.
Med angiverangst og terror
besmittet de våre hjem.
Vi hadde andre drømmer
og kan ikke glemme dem.

Langsamt ble landet vårt eget
med grøde av hav og jord,
og slitet skapte en smert,
en svakhet for liv som gror.
Vi fulgte ikke med tiden,
vi bygde på fred, som i tross,
og de hvits død er ruiner
har grunn til å hane oss.

Nå slåss vi for rett til å puste.
Vi vet det må demre en dag
da nordmenn forenes i samme
befrielse åndedrag.
Vi skiltes fra våre svdopå,
fra bleke utslitte menn.
Til dere er gitt et løfte:
at vi skal komme igjen.

Her skal vi minnes de døde
som gav sitt liv for vår fred,
soldaten i blod på sneen,
sjømannen som gikk ned.
Vi er så få her i landet,
hver fallen er bror og venn.
Vi har de døde med oss
den dag vi kommer igjen.

Nordahl Grieg.

Det fødtes i oss en visshet;
Frihet og liv er ett, --- "

Disse ord av Nordahl Grieg bærer bud til oss alle, og vi får alle oppleve dem under denne krigen. De er kommet til oss på forskjellig tid og under forskjellige omstendigheter. Kanskje de ennå ikke er nådd fram til alle, men de treffer så glimrende det alle føler som har tatt kampen opp mot nasismen.

Vi vet at et liv under et nasistisk styre før eller senere ville berøve oss alt det vi har trodd på og alt det som gir livet verd å leve. Derfor står vi i dag i kompromissløs kamp for våre idealer, - derfor dekker vi alle indre motsetninger og går i fellesskap inn for den største oppgave vi kan få i livet, - å verge det dyreste vi eier. I denne kampen kan vi ikke gå på akkord med vår samvittighet. Vi må være villige til å ofre alt i kampen, og kan ikke ta personlige hensyn. Når det kalles på oss må vi hjelpe så godt vi kan.

Mange har alt ofret livet i kampen for våre idealer, noen er falt ute og noen her hjemme, og vi står alle beredt til å gjøre det samme. De falnes innsats forplikter oss til fortsatt karp for - som Nordahl Grieg sier i sitt dikt "De beste" - :

De vil ikke sørges til døde,
men leve i mot og tro,
bare i dristige hjertes
strømmer de falnes blod.

Deres blod må alltid strømme i oss, og når frihetens sak kaller, må vi følge kallet med livet som innsats.

1944 NYTTÅR 1945

Verden har igjen gjennomlevet et år som har vært fullstendig dominert av det store verdensoppgjør mellom diktatur og demokrati, som nå raser på det sjette året. Kampen har vært hardere enn noen gang tidligere, men den har også ført til meget betydelige militære resultater for de allierte.

Vi tenker på russernes store fremgang først i Hvite-Russland og Polen med befrielsen av Estland, Lettland og Litauen, og siden i Romania, Bulgaria og Ungarn, hvilket førte med seg at tyskerne måtte rømme Hellas, og at store tyske styrker står i fare for å bli sperret inne i Jugoslavia. Vi tenker på engelskmennenes og amerikanernes store fremgang i vest, som knuste den oppskrytne Atlanterhavsvoll, førte til befrielsen av nesten hele Frankrike og Belgia, og førte kampene inn på tysk grunn. På krigsskueplassene i det fjerne Østen er japanerne drevet tilbake fra en rekke av de øygrupper som de besatte ved krigens begynnelse, og ved erobringen av Saipan og landstigningen på Filippinene har amerikanerne tatt et nytt stort steg på veien som fører til Japans totale nederlag.

Året har i sannhet brakt store militære resultater, men det har ikke brakt oss den fred som vi alle så sikkert hadde ventet. Tyskland har vist seg å være sterkere enn ventet, ført av desperate ledere som vet at verdens kamp mot nasismen er en kamp som uvergelig vil føre med seg dødsdøm for disse tusenvis av forbrytere som vil slavebinde alle verdens nasjoner. De midler de har brukt i kampen, men utryddelse av millioner uskyldige kvinner, barn og olding-er er så forferdelige at vi ikke fullt ut kan fatte det, men de har gjort at hvert eneste menneske, om det forstår seg aldri så lite på politikk, føler det som en plikt av alle krefter å være med på å slå ned den demoniske makt som nasismen er.

Også vi nordmenn har vært med i kampen, og Norges flagg har med heder valet der hvor de hardeste kamper er blitt utkjempet. Jageren "Stord's" innsats ved senkningen av "Scharnhorst" utenfor N Norge er ett nytt bevis på våre sjøgutters mot og dyktighet. Våre menn i handelsflåten og krigsmarinen gjorde en strålende innsats under invasjonen i Frankrike, der hvert tiende skip var norsk. Der fikk de norske sjøgutta som i flere år har fart på Atlanterhavet og fraktet det materiell som gjorde invasjonen mulig, belønning for sitt strev. De fikk se resultatet av at de i flere år hadde trosset alle farer, og de fikk se at de ofte som ble gitt av de kamerater som gikk ned ikke hadde vært forgjeves. Det første skritt var tatt på den veien som førte hjem, selv om veien skulle føre om Berlin. Våre flygere som under hele krigen stadig har vært i innsats, har også i år tatt del i kampene, og har kunnet gi sitt bidrag til at invasjonen ble så fullstendig vellykket. Menn fra den norske hær, fortrinnsvis som offiserer, har tatt del i kampene på fransk og tysk jord, og de norske commandos' innsats på Walcheren vil sent bli glemt.

Den norske Hjemmefront, som består av alle her hjemme, har også ydet sitt i kampen mot nasismen og for Norges sak. Vi har stått like uforsvaret imot alle nasistiske forsøk på å spre gift i vårt folk. Det enkelte menneske er blitt stadig mer villig til uten hensyn å yte personlige offer. Vi tenker på alle gutta som heller ville "dra på skauen" enn å ta na-

sistisk tjeneste. Vi tenker på alle dem som i årets løp har ofret hus og hjem heller enn å vike et skritt og gi etter for nasistenes krav. Vi tenker på alle dem som har måttet gå i tysk fangenskap for der å møte en uvis skjebne fordi de måtte gjøre det de i sitt innerste visste var rett. Alle disse har ofret for vår felles sak, og deres innsats maner oss som er igjen til i det kommende år å sette enda mer inn i kampen for Norges frihet: vi lover hverandre at de offer som er gjort skal ikke være forgjeves.

De aktive grupper av hjemmefronten har i år latt høre mer fra seg. Sabotasje mot tyske bedrifter er blitt en daglig foreteelse, og vi smiler tilfreds hver gang vi hører et av de dumpe drønn som varsler et nytt slag mot den tyske krigsmakt. Hvert slag kan synes lite, men tilsammen er de en betydelig faktor som er med å forkorte vårt folks og verdens lidelser. Vi vet også at det ved all organisert sabotasje blir tatt alle mulige hensyn til at norsk eiondom og norske liv skal skånes, så langt som mulig. En rekke av de farligste angivere er også blitt likvidert, og dette har skapt en nervøs stemning blandt nasistene og gjort at hjemmefronten under sin anerkjente ledelse har kunnet fortsette kampen med minst mulig tap.

1944 har brakt begynnelsen på frigjøringsverket vi alle har lengtet etter. Hjemmefront og utefront har møttes etter over 4 års adskillelse. Igjen står vepnede norske styrker på fri norsk jord og det norske flagg vaier over en landsdel som er ryddet for tyskere og forredere. Takket være regjeringens fremsynte politikk ved avtalene av 16.mai 1944 samarbeider vi glimrende med våre russiske allierte og har en helt norsk siviladministrasjon i de befriede områdene. De norske gutta i England og Sverige har som følge av russernes fremmarsj kunnet vende hjem igjen til det landet vi alle elsker. Dette er det mest gladelige av alt hva 1944 har brakt oss. Men frigjøringsverket er bare såvidt begynt, og de kolossale ofre som Finnmarks befolkning har måttet yte for sin landsdels befrielse viser oss at friheten koster, og vil koste mer enn vi kanskje har drømt om. Men tyskernes fremførd har vist oss at det er mer nødvendig enn noensinne å få kastet dem ut av landet vårt, og det har virket som en spore på oss til alltid større personlig innsats. Intet offer er for stort når Norges frihet er målet.

1945 vil kreve meget av oss, og kanskje bli det hardeste år i vår kamp. Vi må alle innstille oss helt på at vi er et land i krig, og våre handlinger må alle være preget av en vilje til å kjempe med i denne verdens kamp mot barbariet. Vårt land er ennå ikke fritt, men vi vil kjempe det fritt igjen, under anførsel av Hjemmefrontens Ledelse som har vist at den er en verdig og ansvarlig ledelse for den norske hjemmefront.

Den største leder av vår kamp, og vår kilde til inspirasjon i kampen vil i året som kommer likesom under hele krigen være vår Konge, H.M. Haakon VII. Han har ikke sviktet et øyeblikk, og har ikke vaklet i sin holdning om situasjonen har vært aldri så vanskelig. Vi på Hjemmefronten vil gi vår Konge det nyttårslofte at vi vil sette alle krefter inn slik at vi i 1945 kan ønske ham velkommen hjem til ett fritt, selvstendig Norge, idet vi gjør hans valgsporg til vårt:

A L T F O R N O R G E.

H.M.Kongens tale juleaften:

Kjære landsmenn!

Når tankene om hjemlandet kommer sterkere inn over oss her ute etterhvert som vi igjen nærmer oss julen, er det i år naturlig av vi i særlig grad tenker på våre landsmenn i Nord Norge som er blitt jaget fra hus og hjem etter å ha sett alt det som gjennom mange slektledd og med slit og savn var bygget opp, tilintetgjort av hjerteløst sinne som ikke teller medlidenhet eller andre følelser for menneskers lidelser og nød. For de tusener av evakuerte fra Nord Norge, som her, er julen ikke den hjemmets fest som den skal være.

Mange hadde håpet av vi denne gang skulle kunne feire julen i et fritt Norge. Men skjebnen har ikke villet det så. På mange måter er denne julen den mørkeste og vanskeligste under hele okkupasjonen. Men et lyspunkt er det dog ved alt: at en del av vårt land er blitt fritt igjen. I Ø Finnmark oppelever våre landsmenn igjen en jul som frie menn under vårt eget norske flagg. Jeg vet av forholdene der er ytterst vanskelige på grunn av tyskernes hensynsløse ødeleggelse. Men jeg forsikrer enhver der oppe om at vi her ute gjør alt vi kan for å skaffe hjelp. I den ennu besatte del av Norge har tyskernes fremførd skapt kaos, og tusener av norske menn og kvinner må tilbringe julen i konsentrasjonsleir og fengsler i Norge eller Tyskland.

Alle er klar over at den tyske retrotten kan bli hård også i Norge, men tross alt har vi denne julen et lyspunkt. Vi vet at seiren ligger foran oss og vi har rett til å tro at vi neste år kan feire julen i et fritt Norge. De ofre som vår kamp har hatt har ikke vært så store, når krigen er slutt vil våre største vanskeligheter være forbi. Men i dette øyeblikk trenger vi kamerater som må ha ett fritt syn, og jeg er overbevist om at det skal lykkes oss å skape et bedre og lykkeligere Norge, og jeg stoler på at hver mann gjør sin plikt.

Jeg sender en hilsen til våre sjømann som seiler på alle hav. Jeg sender den til våre flygere som hele tiden har kunnet ta aktivt del i kampen. Til våre troppar i det nordligste Norge og til våre soldater sender jeg hilsen med ønske om en god jul og med de beste nyttårsønsker. Jeg sender en hilsen til alle landsmenn hjemme som tar del i kampen mot vår fiende. Til alle dem som er sperret inne i fengsler og konsentrasjonsleire, og til hver norsk kvinne og mann ute og hjemme som har vært trofast mot landet. I dag har vi alle bare en tanke: Vårt hjem og vårt fedreland. Jeg takker dere alle og slutter med den gamle hilsen og en god jul og et godt nytt år.

Kampen her hjemme.

Vi kan nå se tilbake på over 5 års verdenskrig og vi har opplevet den 6. krigsjul. I løpet av denne tiden har vår innstilling til krigen undergått en stor forandring. Den første julen sto Norge ennå utenfor krigen og for mange av oss kunne det fortone seg som om krigen var en stormaktskrig som var Norge uvedkommende og som det derfor gjaldt å holde seg utenfor. 9. april fratok oss brutalt ethvert håp om at vi ikke skulle blandes inn i oppgjøret, men kampen var ennå ikke for alvor begynt. I 2 måneder ble det kjempet på norsk jord, og kampen gjaldt Norges eksistens som et fritt land. Norge måtte oppgis men kampen fortsatte utenfor landet.

Her hjemme ble linjen fra før 9. april gjenopptatt med å spare landet mest mulig for videre lidelser under krigen. Den "nasjonale regjering" under Quisling ble veltet ved opprettelsen av et administrasjonsråd som skulle varata Norges interesser under okkupasjonen og gjøre den så lett som mulig for befolkningen. Stortinget drev forhandlinger med okkupasjonsmakten med det samme mål for øye. Men tyskerne håpet på sin side av deres politikk i Norge skulle føre til at folket ble brakt inn på tysk side i kampen. - De første forsøkene på å nasifisere landet ble satt i verk. Administrasjonsrådet måtte gå og det ble innført en ordning med kommisariske statsråder som var tyskernes villige redskaper. Det ble nå klart for enhver at tyskerne ikke respekterte folkerettens regler for en okkupasjon, og høyesterett gikk samlet av som protest. Kampen gikk inn i en ny fase.

Det norske folk ventet ikke lenger passivt på at krigen ute skulle avgjøre landets skjebne. Kampen gjaldt ikke lenger bare om Norge skulle være en selvstendig stat, men det var hvert enkelt individs frihet som sto på spill. Vi måtte ta opp kampen for å redde våre landverdier gjennom krigen. Kampen ble til å begynne med ført gjennom de frie organisasjonene og også kirkenes menn bløste til kamp. Dette førte til at organisasjonene ble oppløst ved de dramatiske begivenheter under unntakstilstanden høsten 1941, og motstanden måtte organiseres som en underjordisk kamp basert på "illegale grupper". Fagorganisasjonen som mistet 2 av sine beste menn, Viggo Hansteen og Rolf Wickstrøm, fortsatte under jorden og arbeiderne står i dag samlet om den frie fagbevegelse.

Nasistene gikk utover våren 1942 til en ny storoffensiv. Nasifisering av ungdommen og opprettelse av kultur- og næringsting var målet. Reaksjonen var spontan og motstanden nådde høyder som vakte verdens bundring. Lærerne, kirken og foreldrene sto vakt om barna og ungdomstjenesten ble fullstendig knust. At en del lærere ble deportert til Kirkenes og underveis ble utsatt for en opprørende behandling, skjerpet bare motstanden og sveiset fronten bedre sammen. Lærerne kom for oss alle til å stå som et lysende eksempel, en spore til å holde ut, selv når påkjenningen var verst. Prestene sa seg løs fra staten i påsken 1942, og kirken har stått imot alle angrep fra nasistenes side. Overalt siden møtte nasistene den samme ubøyelige viljen til motstand og håpet om at Quisling noengang skulle kunne tre frem og med det norske folks santynke slutte fred med Tyskland og føre landet inn på tysk siden i kampen, måtte skrinlegges.

Krigslykken vendte seg og vinteren 1942 - 43 bragte store påkjenninger for Tyskland. Den totale krig ble proklamert i Tyskland, og den 23. februar 1943 ble loven om "nasjonal arbeidsinnsats" offentliggjort i Norge. Ryktene som var dannet i forbindelse med "Ministerpresidentens" erklæring var illevarslende, og det føltes derfor nærmest som en befrielse at det "bare" var nasjonal arbeidsinnsats det dreiet seg om. Men linjen var klar. Ingen nordmann tar tysk arbeid selv etter tvangsutskrivning. Dette var den ordren som ble gitt fra Hjemmefrontens Ledelse, og den ble fulgt. Arbeidsinnsatsen ble en fiasko.

Kampen gikk over til en stillingskrig hvor begge parter holdt seg avventende. Utskrivningene til innsats fortsatte nok, men de ble rolig sabotert. Nasistene foretok så et nytt fremstøt mot vårt kulturliv, denne gang mot Universitetet. Universitetet hadde lenge vært en kilde til ergrelse, den "nye tid" hadde ikke på noe punkt fått innpass i undervisningen. Opptagelsesbetingelsene ble krevet så strenge slik at nasistene skulle ha fortrinnsrett til å komme inn. Henvend 3 000 studenter protesterte i åpent brev mot dette overgrep

og dette førte til at Universitetet ble besatt av tyskerne og samtlige studenter de kunne få tak i ble arrestert. Ca. 780 studenter ble sendt til konsentrasjonsleir i Tyskland, mens de øvrige slapp fri.

Da situasjonen ved frontene stadig forverret seg for tyskerne, ble det klart at vi kunne vende nye tyske fremstøt for å skaffe arbeidskraft. I januar ble det oppsnappet et memorandum fra "Justisminister" Riisnæs til en SS-general, hvor Riisnæs la fram forslag til mobilisering av 5 årsklasser nordmenn. Dette viste at det denne gang særlig dreiet seg om vernepliktig ungdom og det gjaldt å larne nasistenes planer i første omgang. Streiken mot AT ble proklamert og den har vært så effektiv at AT er i full oppløsning.

Debutet og registreringsplikt for årsklassene 1921-22-23 viste hvor riktig Ledelsen hadde bedømt situasjonen, og kampen mot registreringen ble et naturlig ledd i kampen mot enhver form for mobilisering. Resultatet av kampen var en strålende seir for Hjemmefronten. Samtidig med AT-streiken ble proklamert trådte Hjemmefrontens Ledelse fram. Den hadde nå fått et utvirket gjennom lang tid, men det var den alvorlige situasjon Hjemmefronten sto opp i som gjorde det nødvendig at den trådte fram og ledet kampen gjennom sine paroler. Kampen som i hele den første tid var en passiv kamp for å bevare vår kultur, har i det siste blitt mer og mer militært preg. Den allierte overkommando har inntil i år ikke ønsket at vi skulle gå til direkte angrep på tyske militære mål. Våre hjemmestyrker skulle spares til sluttkampen og parolen fra Forsvarets Overkommando er for den største del av hjemmestyrkene fremdeles: Bevar organisasjonene til signalet blir gitt. Men på enkelte punkter er signalet til aksjon allerede gitt og vi må forberede oss på å ta mere og mere aktiv del i sluttoffensiven mot Tyskland. Tyskerne har nå meget begrensede resurser til sin disposisjon, så enhver reduksjon av deres tilgjenger er en faktisk reduksjon. De har ikke lenger hverken tid eller anledning til å erstatte eller bygge opp igjen det som er ødelagt. Derfor har de norske hjemmestyrker fått ordre om å gå til aksjon etter en plan trukket opp av den allierte overkommando. Ethvert slag utenfor planen er et slag i løse luften, mens enhver aksjon som utføres etter ordre er et ledd i krigføringen. I sommer og høst har våre hjemmestyrker ført den eneste offensive mot tyskerne og det ser ellers ut til at det er transportmidlene - men ikke kommunikasjonene - som skal rammes. Det er klart at vi har muligheter for å tilføre fienden ennå større skade, og den dag kommer nok da tiden er inne for større aksjoner.

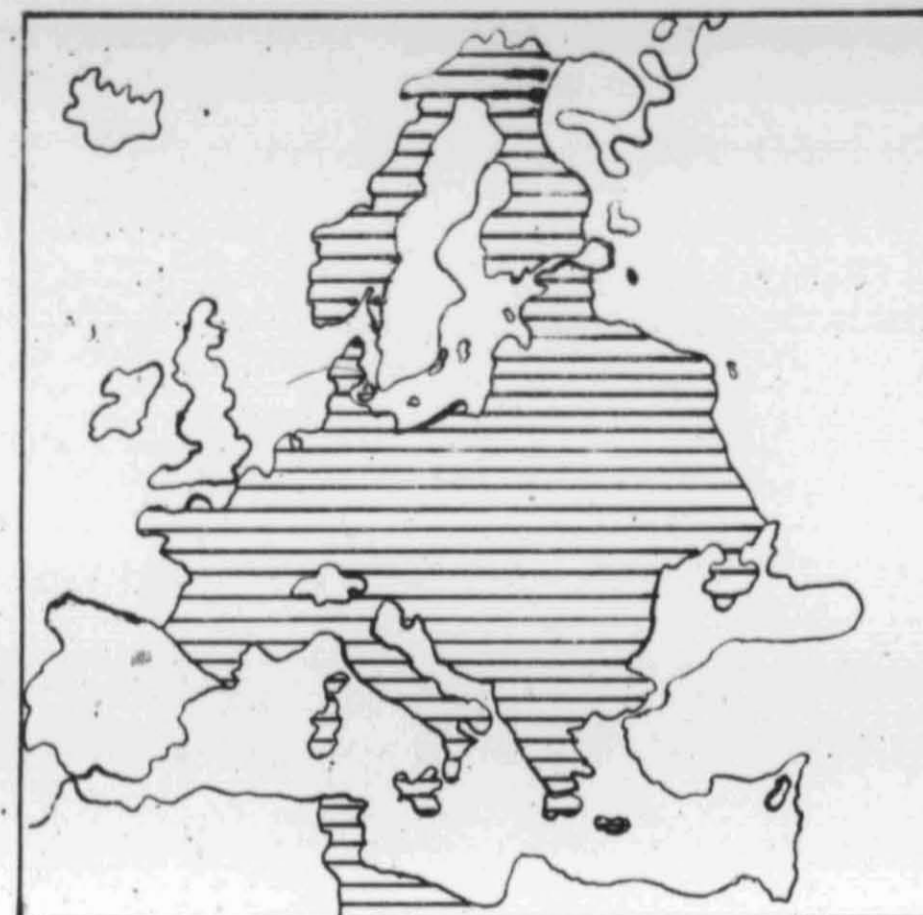
Vi har i den senere tid blitt trukket nærmere inn i krigssonen enn noen gang siden 1940. Siden oktober i år står norske og allierte troppar på norsk jord. Deler av vårt land er igjen blitt operasjonsområde. Tragedien i Nord-Norge har vist at der hvor tyskerne trekker seg tilbake skal alt legges øde. Den brante jords politikk betyr at fienden vil ta fra oss mulighetene for å leve i landet. Det vil bety en nasjonal katastrofe for vårt land om tyskerne uhindret skal kunne fortsatte denne politikk eftersom de trekker seg tilbake. For å hindre at dette skjer er ikke noe offer for stort. A l t a n n e s t er bedre. Det er dette syn som må bestemte vår holdning i den prøvelsens tid som ennå står igjen før seiren er vunnet. Den kan bli krevet alt av oss. Derfor må vi mobilisere alle våre krefter slik at vi kan klare også denne siste avgjørende kampen. Det må bli en h e l e f o l k e t s k a m p som aldri før.

Nyttårshilsen fra Hjemmefrontens Ledelse.

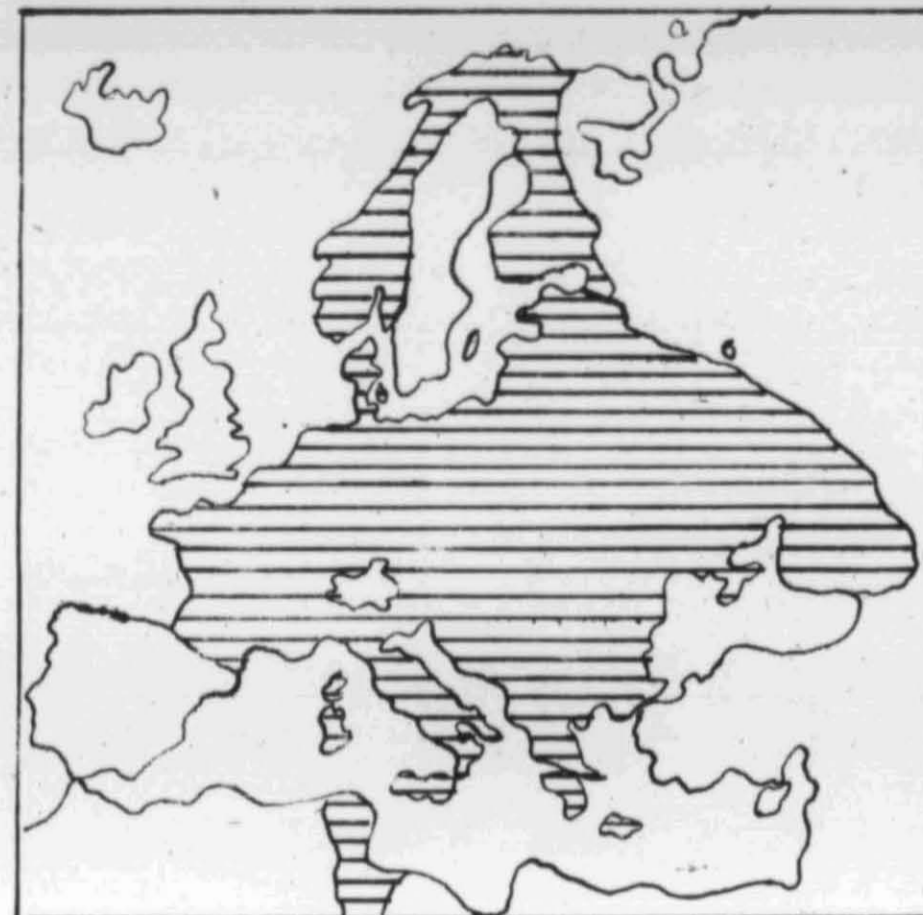
I det år som er gått, har den norske hjemmefront tatt på seg større oppgaver og vunnet større seire enn noen gang tidligere, både i den sivile og den militære kamp. Dette har bare vært mulig fordi det er blitt vist et samhold, en disiplin og en offervilje som aldri før under krigen. Hjemmefronten og folk er ett.

Hjemmefrontens Ledelse retter en varm takk til alle kadrer for denne innsats. Den har kostet tunge ofre. Med smerte, men også i stolthet og dyp takknemlighet minnes vi dem som har gitt sitt liv i kampen. Vi sender samtidig vår hilsen og takk til dem som har ofret frihet og helse i kampen for denne felles sak. Deres eksempel skal mane oss til å føre kampen videre i den samme ukuelige og tillitsfulle ånd. Hver mann skal vite at hans sidemann i rekken er uten svikt.

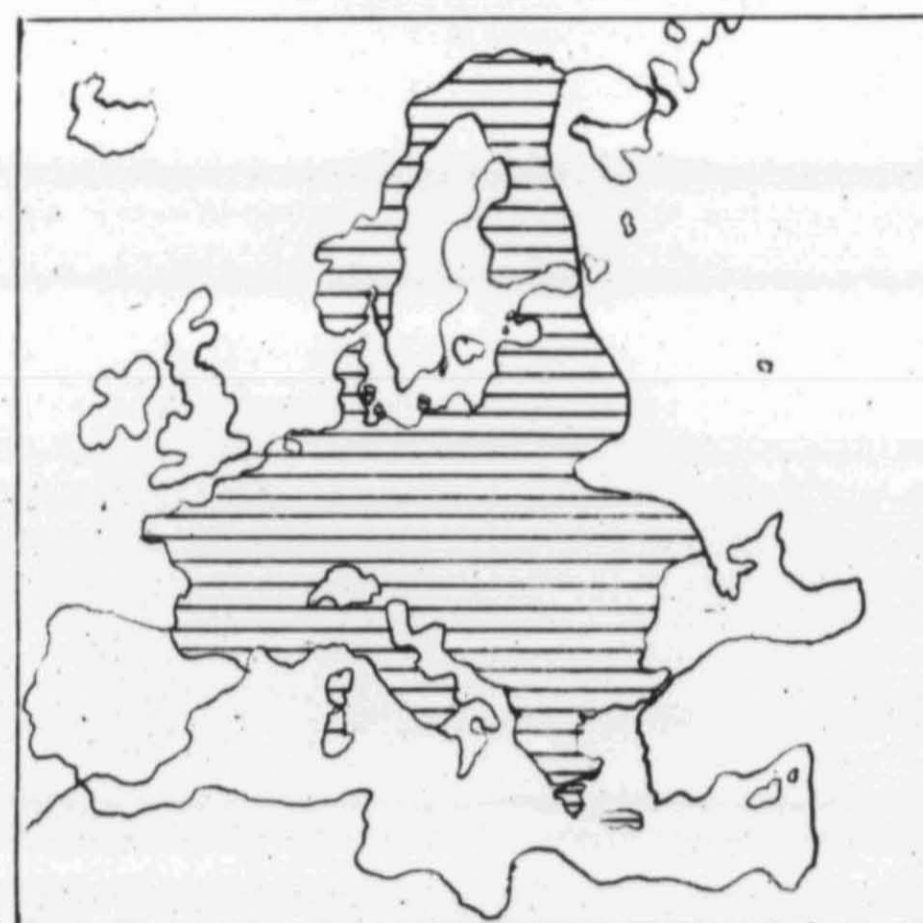
Ute som hjemme har 1944 brakt avgjørende seire. 1945 vil bringe avgjørelsen og seiren. Men det nye år vil også stille større krav til oss. Vi må slutte våre rekker. Hver kvinne og hver mann, våpenløs eller væpnet, må gjøre sin plikt fullt ut. Vi er forvisset om at det norske folk i enighet også vil bestå denne prøve, og at den vil bevare den samme demokratiske disiplin som har vært vår styrke i kampen, når vi legger våpnene ned og tar fatt på gjenreisningen av et herjet og utarmet, men fritt og folkestyrt land.

1. januar 1942

1. januar 1943

1. januar 1944

1. januar 1945

Statsminister Nygaardsvolds tale.

Jeg hadde trodd jeg skulle sluppet å sende en hilsen fra London hjem til Norge denne julen, men krigen har trukket mer i lengdrag enn de fleste hadde ventet ialfall for et år siden. Men en ting kan vi glede oss over denne julen, for første gang på 4 år vaier det norske flagget igjen over norsk jord, og ialfall en liten del av folket vårt har fått friheten tilbake. Gleden over at det første norske område er blitt fritt igjen er imidlertid blandet med sorg og smerte over den tragedie som har rammet befolkningen i nord. Vi kjenner beretningen om hvordan tyskerne brenner, plyndrer og ødelegger. Slikt er ikke krig. Det er veloverlagt og planmessig gjennomført forbrytelse. Og som enhver form for forbrytelse må den bli straffet. Jeg tror hele det norske folk vil være enig i at tyskerne bør få betale dyrt for hva de gjør mot vårt land, og særlig mot våre landsmenn i nord. Hver enkelt tysk offiser, hver soldat må bli stillet til regnskap for hva han har gjort, og straffen må bli så streng at den står i forhold til de forbrytelsene som er begått. Men noe ser vi at det ikke har lyktes barbarene å ta knekken på: livsviljen, det ukuelig optimistiske hos det nordnorske folk. Men hjelp utenfra må det til. Befolkningen mangler hus, klær, mat og utstyr og de mange nødvendige redskaper for å kunne ta fatt på gjenreisningsarbeidet. De første

sondingene er alt kommet fram og mere vil komme etterhvert. Arbeidet med å skaffe materialer til midlertidige husvar for den delen av befolkningen som er aller verst rammet fortsetter. Alle muligheter blir utnyttet, og befolkningen blir sitt all mulig bistand. Vi er klar over at oppgaven er vanskelig slik tyskerne har fart fram, men Norge skal bygges opp igjen. Folket skal bygges opp igjen under full frihet og demokratisk styresett. Det må være en oppgave for hele det norske folk å se til at planleggingen for og gjennomføringen av oppbyggingen av de herjeda strøk skjer på et så bredt grunnlag at vårt nordligste fylke virkelig kan gå en jevn og rik fremtid i møte.

Når det gjelder tyskernes videre tilbaketrekning srover så vet vi at de ønsker å sette inn sine divisjoner lenger S på andre frontavsnitt. Men vi vet også at de har planer om å tvangsevakuere befolkningen og brenne og herje hvor de kan. Alt som kan bli gjort for å sinke den tyske retretten og hindre tvangsevakueringen og ødeleggelsene vil klart og tydelig være til Norges fordel. Det er sikkert mange som spør hvorfor det ikke kommer noen andre fra V som kan skjære av tyskernes lange retrettlinjer og stanse ødeleggelsene nordfra. Til det kan jeg bare svare at vi selv ikke er sterke nok til å foreta et slikt angrep med bare norske styrker. Vi må ha hjelp fra våre allierte, og det er de allierte militærs sak å avgjøre hvor de styrker de har til disposisjon best kan bli satt inn for å tilføye tyskerne det avgjørende nederlag. Overfor den allierte overkommando har vi imidlertid fremholdt så sterkt som mulig hvilke militære hensyn og militære fordeler som vi mener vil knytte seg til en alliert militær avskjæring av tyskernes tilbaketog sydover fra Norge.

Hvor og når dette skal skje og hvor mange måneder det enda skal være før hele Norge er fritt er det ikke mulig å si, men jeg kan forstå at mange hjemme kan bli utålmodige. Folket vårt har gjort en innsats som har skapt respekt og vi har hatt ofre både ute og hjemme. Ikke minst i kampen om havens frihet er det gjort en innsats som vil bli husket i fremtiden. Det er allerede 4 000 norske sjøfolk, flygere, marinemannskaper og andre soldater som har gitt sitt liv ved siden av hjemmefrontens fæle. Den stille sabotasjen kan være meget virksom når et helt folk tar del i den. Den aktive sabotasjen utføres av de organiserte gruppene, og de norske hjemmestyrker har vært ledd i planmessige angrep som nå er rettet mot tyskerne, og det mot og den dyktighet disse gruppene viser, fortjener den høyeste anerkjennelse.

Jeg understreker betydningen av at vi holder sammen i alle spørsmål og lar dem som vil se splid få en dårlig høst. Når friheten igjen kommer til Norge, gjelder det at hver enkelt av oss viser seg friheten verdig.

Jeg vil understreke hva jeg tidligere har sagt at den nå sittende regjering vil innlove sin avskjedsansøking straks regjeringen kommer tilbake til Oslo. Ved hjemkomsten vil det mandat regjeringen fikk på Elverum i 1940, være fullført. Etter frigjøringen må de mange praktiske spørsmål som reiser seg bli løst og jeg tror det vil være en fordel at folk som har vært hjemme hele tiden straks kan ta ett på å hjelpe til.

Hvordan den nye regjeringen skal bli dannet, hvem den skal bestå av og hvor stort det største mandat skal være, hverken kan eller vil jeg uttale meg noe om. Den nå sittende regjering er klar over at det er store vanskeligheter forbundet med dannelsen av en ny regjering uten innvirkning fra Stortinget. På grunnlag av rapportene hjemmefra har vi forsøkt på best mulig vis å danne et bilde av hvorledes det gamle Stortingets stilling er på hjemmefronten, på grunn av det som skjedde under de såkalte Stortingsforhandlinger i 1940. I alle disse spørsmål har regjeringen ikke villet foreta seg noe utover det som kampen krever. Slik burde vi se det. Avgjørelsen må utstå til det etter tilbakekomsten har vært anledning til å innhente uttalelser fra hjemmefrontens forskjellige organer. Det konstitusjonelle spørsmål er vanskelig og det er regjeringens bestemte forutsetning at valg både til Stortinget og til kommunestyrene skal bli holdt så snart det overhode er teknisk mulig. Til slutt vil jeg si at vi vil søke kraft og vilje til fortsatt innsats i troen på det Norge vi vil bygge, når seiren er vunnet og demokratiet er kommet tilbake.

Nordens folk under kampen.

Den 9. april ble plutselig de bånd som knyttet enheten Norden sammen, brutalt revet over. Fra den dag tok utviklingen vidt forskjellig retning i hvert av de nordiske land. Norge og Danmark ble fullstendig underlagt tyskernes ferdigbemannede, mens Sverige, og enn hardt presset av Tyskland, klarte å bevare en slags nøytralitet. Finland kom etter hvert inn på Tysklands side i kampen, mens Island ble besatt av de allierte. Selv om de nordiske folk på denne måte kom til å leve under vidt forskjellige forhold under krigen, har de ikke vært uten betydning for hverandre, og de bånd som er knyttet under

krigens vanskeligheter vil sikkert ha større verdi enn førkrigstidens vakre tale om Nordens enhet og brødråfolkens vel.

Det er ingen tvil om at en viktig grunn til at danskene valgte å knytte seg med sin behagelige stilling som "Hitlers lille kanarifugl" for heller å ta opp en aktiv kamp mot okkupasjonsmakten, var at danskene hadde en følelse av ubehag og mindreverdighet når de sammenlignet Danmarks stilling med den kamp som ble ført i Norge. Danmark valgte den aktive linje, med sabotasje som mest brukt kammmiddel, og den kamp som er blitt ført i Danmark siden august 1943 har vakt beundring og forståelse i hele verden. Også det norske folk så med beundring og glede at Danmark vaknet til nytt liv, og da overkommandoen i år besluttet øket sabotasjevirksomhet i Norge møtte det ingen motvilje fra befolkningen. Danmarks eksempel hadde vist oss at sabotasjen kan ha meget stor betydning, og at krigens krav teller mer enn at også private interesser kan bli skadet ved sabotasjen.

Danskene, som rent materielt har hatt det meget bedre enn oss i Norge under okkupasjonen, har ydet oss betydelig humanitær hjelp.

Sverige har ved å holde seg utenfor krigen tatt del i kampen i de okkuperte land. Forholdet til Sverige var den første tid etter 9. april ikke det beste, som følge av transittens gjennom Sverige, og landets ettergivende holdning overfor Tyskland. I dag er Sveriges forsvar styrket, og Tyskland er nær slått slik at også den svenske regjering i sin politikk kan vise hva størsteparten av det svenske folk har følt for vårt land under krigen.

Svenskene har ved sin humanitære hjelp til vårt land kunnet redde helsen til en hel generasjon norsk ungdom, og Svenskeshjelpen er i den senere tid blitt mer omfattende enn noensinne. Svenskene skal ha takk for denne hjelpen, den veier meget mer enn tusen resolusjoner uttalt til fordel for vårt land.

Sverige er blitt et fristed for politiske flyktninger som er forfulgt av Gestapo. Særlig fra Norge og Danmark er flyktningene strømmet over til Sverige, og ved å tillate opprettelsen av politileirene har Sverige gjort det mulig for mange av dem som måtte gi opp kampen for hjemme, å forberede seg til befrielsen av hjemlandet. Det at vi har hatt Sverige i ryggen som en åpen dør vi kan forsvinne gjennom når det blir for hett for oss, har i høy grad ansuoret hjemmefrontens kamp.

Island rev seg i året som gikk løs fra personalunionen med Danmark, og har fått selvstyre. Landet har under krigen vært okkupert av allierte styrker, deriblant norske. Norske flygere har med Island som basis hatt som oppgave å beskytte de allierte konvoyer til Murmansk. Det vil være av stor betydning for vår framtidige forbindelse med den nye frie stat i Norden, at de norske gutter der oppe har hatt anledning til lære folket å kjenne og har fått forståelsen av det som førte til at landet løsgjorde seg fra Danmark.

Finnland har spilt en ulykkelig rolle i denne krigen, og landet har i 1944 måttet erkjenne at det er slått, og at dets politikk har vært forfallet. Her hjemme har vi ikke kunnet se med forståelse på Finnlands kamp etter at det sluttet seg til våre fiender. Finland gjør imidlertid nå alt for å komme tilbake til Norden, og vi har ikke rett til å nekte Finland å få tilbake sin gamle plass hvis landet fortsetter på den vei det har slått inn på etter at det har vendt våpnene mot tyskerne.

Vår oppgave må være, uten å være forutinntatt, å forsøke å sette oss inn i alle våre broderfolks stilling, og grunnlaget for deres handlinger under krigen, slik at vi kan få rvdet unna alle misforståelser, og kan gi hverandre sunne impulser i den gjenoppbyggingsperiode vi kommer inn i.

Kronprins Olavs tale.

Kronprins Olav talte nyttårsaften. Han pekte på at det samholdet mellom hjemmefronten og utefronten som har preget hele vår kamp har gitt landet den stilling det har innen de forenede Nasjoner. Etter å ha sendt en hilsen til oss her hjemme, befolkningen i de befriede områder av Norge, de som venter i Sverige og alle i de vepnede styrker, sa han bl.a.: Det er vi nå går inn i vil sikkert bli det avgjørende år i krigen. Vi syner alt seiren i horisonten. Vi vil alle bli utsatt for de hardeste prøvelser, og gjennom den kampen og de lidelser veien nu kommer til å gå må vi holde sammen og vise den offervilje og det samme fedrelandssinn som hittil når vi nå får oppleve gjensynet med våre kjære hjemme i Norge. Og sammen vil vi ta fatt på gjenreisningen av vårt land på rettsstatens grunn og i grunnlovens ånd. I forvisningen om at dette vil skje gjentar jeg mine beste ønsker for alle landsmenn for det nye år og uttaler min varmeste takk til dem som kjemper med sant fedrelandssinn, som det har vært gitt så rike vidnesbyrd om i løpet av året som er gått. Må Gud signe land og folk i året vi går i møte.

Nyhetene 23/12 - 2/1 1945.

Vestfronten: Situasjonen på vestfronten har i jule og nyttårshelgen vært preget av det tyske motangrep og amerikanske motforholdsregler. Allerede 23/12 var stillingen stabilisert på begge fløyer av den tyske kile inn i Ardennene, mens tyskerne i sentrum fortsatte sin fremrykking og nådde Celles, få km fra Meuse. Her ble de stanset og amerikanerne drev dem noe tilbake, og gjenerobret nyttårsaften Rochefort. 3. arme har nå tapt kontakten med de tyske panseravdelinger som ledet støtet vestover, og det er tegn som tyder på at von Rundstedt trekker sine avdelinger tilbake. Han disponerer imidlertid 20 divisjoner hvorav 8 panserdivisjoner, så en må vente nye tyske angrep. Den tyske kile i NV retning ble stanset i området Monchau - Malmedy, og fronten er her blitt stabilisert etter at amerikanerne gjenerobret en del terreng, men det er observert store tyske forsterkninger i dette avsnitt. Syd-fløyen var det avsnitt der den tyske offensiv først ble stabilisert, og amerikanernes motoffensiv som foregår på en 65km bred front har drevet tyskerne opp til 12km tilbake. Det er hermed oppstått en farlig flanketrussel mot den tyske kile. Alt 27/12 kunne amerikanerne melde at det viktige knutepunkt Bastogne, som hadde vært omringet, var unnsett. Det er særlig ved Bastogne amerikanernes press er sterkt, men også i området lenger SØ, mot Echternach, har de gjenerobret en rekke byer og steder. Tyskernes motstand er meget sterk, og det må utkjempes harde kamper for hver fotsbredd jord. På de andre frontavsnitt i V har det vært forholdsvis rolig. Et tysk forsøk på å bryte gjennom 2. armers front i Holland ble slått tilbake, og i Alesace har franskmennene slått tilbake tyske motangrep i Colmar-distriktet. - Krigsministeret i USA melder at det er tatt over 800 000 fanger på Vestfronten siden invasjonen. Det meddeles også at sammenlagt er nu 11 900 000 amerikanere under våpen.

Det allierte flyvåpen hadde stor del i stansningen av den tyske offensiv. Med bedringen i været fulgte intense angrep mot de tyske tilførselslinjer til kilen, og inne i denne ble tusenvis av motorkjøretøyer og mange tanks daglig ødelagt. Da den siste tids strålende klarvær satte inn ble angrepene også mot mål bak fronten øket til en styrke som aldri før. I de siste 11 dager har sterke styrker amerikanske tunge bombefly hver dag vært over Tyskland, i den siste uke med over 1 000 bombefly med sterk jagereskorte. Målene har først og fremst vært jernbanetokter i knutepunktene bak de tyske linjer, men også industrimål langt bak fronten. Britiske fly har vært ute i stor styrke mot de samme mål hver natt. Dortmund-Ems kanalen er tørrlagt ved flyangrep for 4. gang. Tyske fly ble i samband med offensiven satt inn i øket mengde, men en stor del av dem er skutt ned. Således mistet de 165 av 300 fly som mandag angrep allierte flyplasser i Belgia. De allierte mistet 37 fly i luftkamper. Britiske fly har i helgen rettet gjentatte angrep mot tysk skipsfart i Oslofjorden og nedover langs kysten. Flere skip er senket eller satt i brann, bl. a. ved Moss, 2 skip ved Flekkefjord og 1 i Skagerak. Videre er Victoria Terrasse i Oslo angrepet.

Østfronten: Russerne kjempet seg i jule fram mot Budapest, og omgikk den fra N. 25/12 var byen fullstendig omringet og russerne rykket inn i dens vestre forsteder. Størsteparten av Pest er dog fremdeles på tyskeres hender. I den østre del av Budapest har russerne rensert 2/3 av Buda og 2/1 satte de igang et storangrep mot sentrum. - Kampene om byen er overordentlig harde, og de russiske parlamentarere som tilbød tyskerne våpenstilstand, ble skutt ned. Kampene er voldsommere enn ved Stalingrad og over 2 millioner sivilpersoner oppholder seg i den omringede by, uten vann, gass og elektrisitet, og nesten uten mat. - Den 31/12 erklarte den provisoriske ungarske regjering Tyskland krig. - Russerne har også hatt god fremgang på begge sider av Donau ved Donaukneet, og står på et sted mindre enn 100 km fra Bratislavaåpningen.

Hellas: Situasjonen i Hellas har i de siste uker vært fortsatt like spent, og 25/12 ankom Churchill og Eden til Aten. De hadde flere møter med de britiske myndigheter i Hellas, og med representanter fra de forskjellige greske grupper som står mot hverandre. Under forhandlingene fremsatte ELAS sine krav som gikk ut på at minst 2/5 eller 1/2 av regjeringen skal bestå av venstreorienterte folk. De krever oppløsning av politiet, Bergdivisjonen, Den hellige brigade og Den nasjonale garde. Videre at det skal holdes avstønning om kongedømmets skjebne i februar og valg til en nasjonalforsamling i april i år. Under Churchills opphold i Aten ble det også foreslått et attentat mot ham, og en kvinne som sto i nærheten ble drept. Churchill understreket i Aten at Storbritannia ikke ønsker noen økonomiske eller handelspolitiske forbindelser i Hellas eller å blande seg inn i de indre politiske anliggender. Det som ønskes er at det dannes en gresk regjering på bredt grunnlag. Da Churchill og Eden forlot Aten anbefalte de kong Georg 2 av Hellas å gå med på opprettelsen av et regent-skapsråd, og 1/1 avla erkebiskop Demaskino erbedseden som regent i Hellas. Kong Georg, som